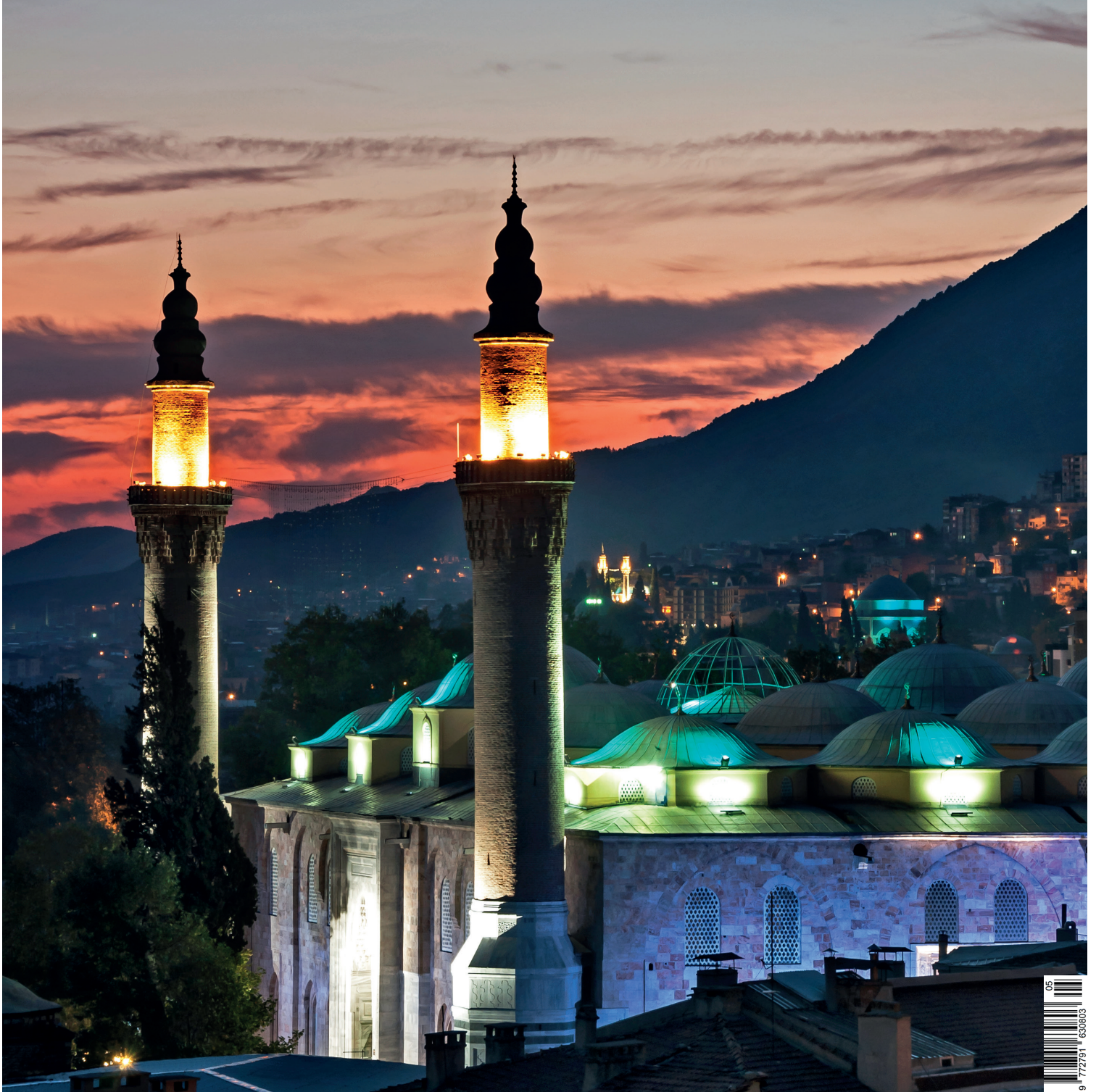

VAKIF WAQF

15 HAZİRAN - 15 TEMMUZ 5. SAYISI / 15 JUNE - 15 JULY FIFTH ISSUE 2022

ŞEHİR CITY
BURSA

**BURSA'NIN
KALBİ
ULU CAMİİ**
*THE HEART OF
BURSA: ULU (GREAT) MOSQUE*
**"BURSA... SU SESLERİ
LEDÜNNİ BİR RÜYA GİBİ"**
*"BURSA... WATER SOUNDS ARE
LIKE A LEDUNNI DREAM"*
**ECDADIMIZDAN
YADİGÂR KALAN
ESERLER**
*THE ARTIFACTS INHERITED
FROM OUR ANCESTORS*

ALTIN ve DÖVİZ KUR KORUMALI TL KATILMA HESABI VAKIF KATILIM'DA

Kurlardaki değişikliklere karşı tasarruf sahiplerini koruyan
Kur Korumalı TL Katılma Hesabı Vakıf Katılım'da.

90/10 kâr paylaşım oranıyla, stopaj ödemedi, ister Şubelerimizden ister
Mobil Şubemiz üzerinden Kur Korumalı TL Katılma Hesabınızı hemen açabilirsiniz.

**TÜM ŞUBELER VE
MOBİL ŞUBE'DE**

VAKIF KATILIM

Ortak geçmiş, ortak gelecek.

0850 202 1 202 | 444 44 77 | vakifkatilim.com.tr

***İpek yurdu, büyük şehir, diri ve kadir olan
Allah'ın nazargâhı, devletler taht merkezi ve
eski Osmanlı başkenti, Bursa...***

*The land of Silk, the big city, the evil eye of the living and mighty
Allah, the throne center of the states and the former
Ottoman capital, Bursa...*

Evliya Çelebi

Vakfet, Yaşat, Yaşa

Endow, Perpetuate, and Live

KÜLTÜR VE İNANÇ MERKEZİ, BİR VAKIF CENNETİ...

*CENTER OF CULTURE AND FAITH,
A FOUNDATION PARADISE...*

Tohumları asırlar öncesinde Anadolu'ya atılan, Türk-İslam kültüründe önemli bir yere sahip vakıf medeniyetinin tanıtılması ve anlatılması, ecdat yadigarı eserlerimizin gelecek kuşaklara aktarılması yolunda önemli adımlar atan Vakıflar Genel Müdürlüğü (VGM) olarak her sayısında yeni bir şehrimizi konuk ettiğimiz Vakıf Şehir dergimizin bu sayısında rotamızı Osmanlı'nın doğduğu coğrafyaya, Bilecik ve yeşil Bursa'mıza çeviriyoruz.

Nice medeniyete ev sahipliği yapmış, doğasıyla ve mimarisiyle nice nice vâkıf insana ilham olmuş bir kenttir Bursa. Bizans döneminden Osmanlı'ya ve günümüzde Türkiye Cumhuriyeti'ne ulaşan kaplıcaları ve doğal su kaynaklarıyla vakıf medeniyetinin su etrafında büyüdüğü, eşsiz vakıf eserlerinin barındığı Bursa, yüzyıllardır şehzadelerin, sultanların ve evliyaların uğrak noktası olagelmış, ünü sınırların ötesine geçmiştir.

Ulu Cami'den Bursa fatihi Orhan Gazi'nin emaneti Orhan Camii'ye, Fetret Dönemi sonrası Osmanlı'nın adeta yeniden doğuşunun sembolü Yeşil Külliyesi'nden Yıldırım Bayezid Camii ve Darüşşifası'na, her biri bugüne taşınmış eşsiz vakıf eserleriyle, vakıf medeniyetinde kendine apayrı bir yer edinen Bursa'mız barındırdığı cami ve türbeleriyle inanç merkezi haline de gelmiştir. VGM olarak bu eserlerimizden, Yıldırım'daki Mücelleddin, Hüsamettin Tekke, Tatarlar, Babadağ, Selimzade, Musababa ve Meydancık camileri ile Yıldırım Beyazid Medresesi ve Camii, Emir Sultan Camii ve Türbesi, Umurbey Camii ve Türbesi, Şağbani Tekkesi, Hançerli ve Emir Sultan hamamlarının restorasyonlarını tamamladık. İznik'te Mahmut Çelebi Camii, Osmangazi'de Ebu İshak Camii ve Türbesi'nin yanı sıra Ali Paşa, Acemler, Hocaalızade, I.Murad (Hüdavendigar), Veled-i Embiya, Hıdırlık Hatun, Hasan Bey, Şahabettinpaşa, Molla Fenari, Hamzabey, Hacılar, Muradiye, Şeyh Paşa (Dibekli), Zafranlık, Kiremitçi Sinan Bey, Selimiye, Reyhan Paşa (Acemler), Şahadet, İsa Bey Fenari, Kayhan, Hoca Hasan, Alaaddin, Kamberler (Sitti Hatun), Başçı İbrahim, Araplar, Çırağbey, Kocanaip, Hacı Sevinç, Lamii Çelebi, Veled-i Saray ve Yiğit Köhne camileri, Süleyman Paşa Medresesi, Bekirdede, Seyd-i Nasır, Üftade, Karıştıran Süleyman Paşa ve Hatice Sultan türbeleri ile Küplüce Hamamı'nın restorasyonlarını tamamladık. Bursa kentimizde bulunan daha nice vakıf eserimizi ihyâ ettik.

2014 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren kadim şehrimizde her biri kutsal bir amaç için yapılan, bizlere emanet edilen vakıf eserlerimizi, gelecek kuşaklara aktarmakla yükümlü olduğumuz bir milli miras olarak görüyor, koruyup ihyâ ederek bizden sonraki kuşaklara da şimdiki haliyle ulaştırmayı yükümlülük olarak kabul ediyoruz.

As the Directorate General of Foundations (DGF), which has taken important steps to introduce and explain the foundation civilization, which has an important place in Turkish-Islamic culture and whose seeds were planted in Anatolia centuries ago and to hand our heirloom works down to future generations, in this issue of our Vakıf Şehir (WAQF CITY) magazine, where we host a new city every time, we turn our route to Bilecik and our green Bursa where the Ottoman Empire was born.

Bursa is a city that has hosted many civilizations and inspired many founder people with its nature and architecture. Bursa, where the foundation civilization grew around water with its thermal springs and natural water resources reaching from the Byzantine period to the Ottoman Empire and the Republic of Türkiye today and where unique foundation works are preserved, has been a resort for sultan's sons, sultans and saints for centuries and its reputation has gone beyond the borders.

With unique foundation works, each of which has been carried to our day, from Ulu Mosque to Orhan Mosque, the relic of Orhan Gazi, the conqueror of Bursa, from the Yeşil Social Complex, the symbol of almost rebirth of the Ottoman Empire after the Interregnum, to the Yıldırım Bayezid Mosque and Hospital, our Bursa, which has acquired a distinctive place in the foundation civilization, has also become a center of faith with its mosques and tombs. As DGF in Bursa, we have completed the restorations of Mücelleddin, Hüsamettin Dervish Lodge, Tatarlar, Babadağ, Selimzade, Musababa and Meydancık mosques in Yıldırım region as well as the restorations of Yıldırım Beyazid Madrasah and Mosque, Emir Sultan Mosque and Tomb and Umurbey Mosque and Tomb, Şağbani Dervish Lodge, Hançerli and Emir Sultan baths. We have completed the restorations of Mahmut Çelebi Mosque in İznik, Ebu İshak Mosque and Tomb in Osmangazi, as well as the restorations of Ali Pasha, Acemler, Hocaalızade, I.Murad (Emperor), Veled-i Embiya, Hıdırlık Hatun, Hasan Bey, Şahabettinpaşa, Molla Fenari, Hamzabey, Hacılar, Muradiye, Şeyh Paşa (Dibekli), Zafranlık, Kiremitçi Sinan Bey, Selimiye, Reyhan Paşa (Acemler), Şahadet, İsa Bey Fenari, Kayhan, Hoca Hasan, Alaaddin, Kamberler (Sitti Hatun), Başçı İbrahim, Araplar, Çırağbey, Kocanaip, Hacı Sevinç, Lamii Çelebi, Veled-i Saray and Yiğit Köhne mosques, Süleyman Paşa Madrasa, Bekirdede, Seyd-i Nasır, Üftade, Karıştıran Süleyman Paşa and Hatice Sultan Tombs, and Küplüce Bath. We have revived many more foundation works in Bursa.

In our ancient city, which was included in the UNESCO World Heritage List in 2014, we see our foundation artifacts, each of which were built for a sacred purpose and entrusted to us, as a national heritage that we are obliged to hand down to future generations, and we accept it as an obligation to protect and restore them and to convey them to the next generations in their current form.

Burhan Ersoy

T.C. Vakıflar Genel Müdürü
Director General of Foundations

KATKI VERENLER / CONTRIBUTORS

ALINUR AKTAŞ

1970'te İnegöl'de doğan Alinur Aktaş, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümünden mezun oldu. İnegöl Mobilya Sanayisinde özel sektörlerde üst düzey yöneticilik yaptı. 28 Mart 2004 seçimlerinde İnegöl Belediye Başkanı olarak seçilen Aktaş, 2 Kasım 2017 tarihinde Recep Altepe'nin istifasının ardından Bursa Belediye meclisinde yapılan seçimle Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı oldu. 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı olarak seçilmiştir.

Born in 1970 in İnegöl, Alinur Aktaş graduated from Uludağ University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration. He worked as a senior manager in private sectors in İnegöl Furniture Industry. Aktaş, who was elected as the Mayor of İnegöl in the 28 March 2004 elections, became the Bursa Metropolitan Municipality Mayor after the resignation of Recep Altepe on 2 November 2017, with the election held in the Bursa City Council. He was elected as Bursa Metropolitan Municipality Mayor in the 31 March 2019 local elections.

ÖMER TUĞRUL İNANCI

5 Mayıs 1946'da Bursa'da doğdu. 21 yıl muhtelif şirketlerde yöneticilik, müşavir-avukatlık vazifelerinde bulundu. 1991'de kurulan Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'ne bağlı İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu'nda 2011'e kadar kurucu müdür ve sanatçı olarak görev yaptı. Kaleme aldığı makale ve kitaplarla kültürümüze ve özellikle tasavvuf sahasına hizmet etmeye devam etmektedir.

He was born on May 5, 1946 in Bursa. He has worked as a manager, consultant-lawyer in various companies for 21 years. Until 2011, he worked as a founding director and artist in the Istanbul Historical Turkish Music Ensemble, which was established in 1991, affiliated to the Directorate General of Fine Arts of the Ministry of Culture and Tourism. He continues to serve our culture and especially the field of Islamic mysticism with the articles and books he has written.

GÖNÜL AKDENİZ

23 Ocak 1983 tarihinde Bursa'da doğdu. 15 yıldır eski eserlerin, kalem işi restorasyon uygulamalarında çalışmalar ve kalem işi projelerinde yer alıyor. Birçok eğitimde ve söyleşilerde bulundu. 2007 yılından bu zamana kadar hem öğretmenlik hem de restorasyon sahasında iş hayatını devam ettirmektedir.

She was born on January 23, 1983 in Bursa. For 15 years, She has worked in the wall decorations restoration applications of the ancient works and wall decoration projects. She has attended many trainings and interviews. Since 2007, She has been continuing her professional life both in teaching and in the field of restoration.

EDİTÖRDEN

OSMANLI'NIN KÜLTÜR MERKEZİ BURSA**BURSA, CULTURAL CENTER OF OTTOMAN**

Anadolu'da Selçuklu Devleti ile tohumlarının atıldığı Vakıf medeniyetinin zirveye ulaştığı Osmanlı Devleti'nin ilk başkentlerinden; doğası, tarihi, mimarisi ve temsil ettiği manevi değerlerle Türk-İslam kültürünün eşsiz şehri Bursa'yı büyük bir heyecanla siz değerli okurlarımızla buluşturuyoruz.

Vakıf eserleri ve vakıf insanların hayratlarıyla büyük bir derya olan Bursa, dağlarından akıp gelen buz gibi suları, şifa dağıttığı kaplıcaları, her köşe başında rastlanan çeşmeleri, eşsiz mimarisiyle kervansarayları ve medreseleriyle, şehrin her yanından minarelerinden yükselen ezanla tüm inanamları çağıran camileriyle harikulade bir vakıf cenneti olarak karşımıza çıkıyor.

Orhan Gazi'nin şehri fethiyle birlikte hızla büyüyen Bursa; Yeşil Medrese, Yıldırım Bayezid Medresesi, Muradiye Medresesi ile bir kültür merkezi haline gelirken darüşşifalarıyla şifa dağıtmaya devam etti. Şehrin simgesi haline gelen Ulu Camii'den yükselen ezan sesi, bugün de insanları birleştiren çağrısını yapıyor.

Tarihten günümüze bizlere emanet edilerek ulaşan vakıf medeniyeti ve eserlerini gelecek kuşaklara ulaştırmayı düstur edinmiş bir kurum olarak çıktığımız Vakıf Şehir yolculuğunda, Bursa'daki vakıf rotasını oluşturduğumuz yeni sayımızı keyifle okumanızı diliyoruz.

We are bringing to the taste of our esteemed readers with great enthusiasm one of the first capitals of the Ottoman Empire where the foundation civilization seeds were planted with the Seljuk state in Anatolia reached its peak, Bursa, the unique city of Turkish-Islamic culture altogether with its nature, history, architecture and spiritual values it represents.

Bursa, which is a great ocean with foundation works and charities of foundation people, stands out as a wonderful foundation paradise with its ice-cold waters flowing from its mountains, healing thermal springs, fountains found at every corner, caravanserais and madrasahs with unique architecture and mosques inviting all believers with the call to prayer sounds (Ezan) rising from the minarets throughout the city.

Bursa, which grew rapidly together with the conquest of the city by Orhan Gazi, becomes a cultural centre with its Yeşil Madrasah, Yıldırım Bayezid Madrasah and Muradiye Madrasah also continue to distribute healing thanks to its hospitals (darüşşifa). The call to prayer sound (Ezan) rising from the Ulu Mosque, which has become the symbol of the city, still makes the for uniting people today.

We hope you enjoy reading our new issue, in which we have created our foundation route in Bursa by the Foundation City journey as an institution that has adopted the principle of conveying the foundation civilization and its works to the future generations which have been entrusted to us from past to the present.

Gül AŞIK**Vakıflar Genel Müdürlüğü****Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri**

*Directorate General of Foundations.
Head of Press and Public Relations Office*

06

**TARİH VE
İMPARATORLUKLAR
ŞEHİRİ**
*CITY OF EMPIRES
AND HISTORY*

26

**VAKIF
ROTALARI**
*WAQF
ROUTES*

Camii - Türbe Taşhan - İmaret Hamam
Mosque Tomb Taşhan - İmaret Bath

10

**BURSA...
HER DEVRİN
YAŞAYAN
ŞEHİRİ**
*BURSA...
THE LIVING
CITY OF
EVERY ERA*

32

**“BURSA... SU SESLERİ
LEDÜNNİ BİR
RÜYA GİBİ”**
*“BURSA... WATER
SOUNDS ARE LIKE A
LEDUNNI DREAM”*

23

GÖRÜN-TADIN
SEE-TASTE

36

**ECDADIMIZDAN
YADİĞÂR KALAN
ESERLER**
*THE ARTIFACTS
INHERITED FROM
OUR ANCESTORS*

VakıflarGM

Kapak Fotoğrafı / Cover Photo

İzzet Keribar Fotoğraf Sanatçısı / Photo Artist (Efiap)
1936 yılında İstanbul'da doğan İzzet Keribar, genç yaşından itibaren fotoğrafa karşı büyük bir ilgi duydu. Fotoğraflarında ışık, renk ve grafiksel öğelere ağırlık vererek kendine özgü stilini oluşturdu. "National Geographic Traveler", "Jerusalem Post" ve "Fuji Film" in düzenlediği uluslararası yarışmalarda önemli ödüller kazandı, yurt içinde ve yurt dışında birçok gazete ve dergide fotoğrafları yayımlandı.

Born in Istanbul in 1936, İzzet Keribar has had a great interest in photography since his young age. He created his unique style by focusing on light, color and graphical elements in his photographs. He has won important awards in international competitions organized by "National Geographic Traveler", "Jerusalem Post" and "Fuji Film", and his photographs have been published in many newspapers and magazines at home and abroad.

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI**

Vakıf Şehir Dergisi, Vakıf
Katılım destekleri ile
yayınlanmaktadır.

With the support
of Vakıf Katılım.

QR Kodu
Okutarak
Konuma
Gidebilirsiniz

By scanning
the QR
Code, you
can reach
the location

**T.C.
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
BURSA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ**

GENERAL DIRECTORATE OF FOUNDATIONS
BURSA REGIONAL DIRECTORATE

Haluk YILDIZ
Bölge Müdürü V.
Regional Director
bursa@vgm.gov.tr

Bağlı İller / Affiliated Provinces:

Bursa, Bilecik, Sakarya, Yalova

☎ 0224 272 41 10 - 0224 272 41 11

📍 Çırpan Mahallesi Fahri Korutürk
Caddesi No:133 Osmangazi / BURSA

28

BURSA'NIN KALBI ULU CAMİİ THE HEART OF BURSA: ULU (GREAT) MOSQUE

42

UFKUN, GÖRSELLİĞİN VE TARİHİN KOKUSU THE SMELL OF THE HORIZON, VISUALITY AND HISTORY

VAKIFWAQF

Şehir City

T.C. VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ADINA YAYIN KURULU BAŞKANI

PRESIDENT OF THE BOARD OF PUBLICATION
ON BEHALF OF THE DIRECTORATE GENERAL
OF FOUNDATIONS

VGM GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ERSOY

YAYIN KURULU ÜYELERİ MEMBERS OF THE BOARD OF PUBLICATION

VGM GENEL MÜDÜR YARDIMCILARI

DEPUTY DIRECTOR GENERAL

Rıfat TÜRKER

Erol ÖKTEN

Aydın Cem ASLANBAY

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

PUBLICATION COORDINATOR

Gül AŞIK

KÜLTÜR VE TESCİL DAİRE BAŞKANI

HEAD OF THE CULTURE AND
REGISTRATION DEPARTMENT

Mevlüt ÇAM

SANAT ESERLERİ VE YAPI İŞLERİ DAİRE BAŞKANI

HEAD OF ART AND CONSTRUCTION WORKS
DEPARTMENT

Şengül KONCAĞUL

DIŞ İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANI

HEAD OF FOREIGN RELATIONS DEPARTMENT

Ayşe Eda MURAT KELEŞ

HAYIR HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANI

HEAD OF CHARITY SERVICES DEPARTMENT

Taner KARADAYI

İNGİLİZCE YAYIN HAZIRLIĞI

PROOFREADING

Ali Emin TOLGA

FOTOĞRAF EDITÖRÜ

PHOTO EDITOR

İbrahim DAŞTAN

Kubilay ÇALIKOĞLU

KURUMSAL İLİŞKİLER

INSTITUTIONAL RELATIONS

Sadık ÖZDEMİR

EDITÖR

EDITOR

A.Baha YILMAZ

Hayati TEK

İlter SAĞIRSOY

Melek GÜLER

YAYINCI KURULUŞ

PUBLISHER

Art Mental A.Ş.

Adına İmtiyaz Sahibi

LICENSEE ON BEHALF OF ART MENTAL A.Ş.

Ali ATAY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

MANAGING EDITOR

Seda BAŞARAN TAŞDELEN

Art Mental Yayınları

Medya Grubu Başkanı

CHAIRPERSON

Doğan ACAR

Kreatif Çalışma

CREATIVE WORK

FLY MEDYA A.Ş.

Yazışma Adresi

CONTACT

www.vakifsehir.com

basin@vgm.gov.tr

0312 415 50 40

Yaygın, Süreli, Türkçe-İngilizce

Periodical, Turkish - English

BASKI

PRINT

Afşar Medya Matbaacılık

San. Tic. A.Ş.

Ostim OSB Mah. 1424. Sk.

Ostim Mega Center 8/2

Yenimahalle / ANKARA

E-POSTA

Info@afsmedy.com

TELEFON

0312 394 39 22

Yayıncı Kuruluş Adresi

ADDRESS OF PUBLISHER

Hilal Mah. 707. Sok.

Çankaya/Ankara

(0312)424 24 00

Bu dergi uluslararası grafik tasarımı ve editöryal ilkeler uyarınca hazırlanmıştır.

Vakıf Şehir Dergisi aylık olarak yayımlanır. Dergide yer alan makale, araştırma, yorum, röportaj gibi yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yer alan yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

This magazine has been published in line with international principles of graphic design and editorial. Waqf magazine is published monthly. Such pieces as articles, research, commentary and interview are incumbent on their writers. Citations are allowed on condition of giving full reference.

ISSN: 27916308

Haziran 2022 Sayı:05

June 2022

Issue: 05

VAKIF ŞEHİR / WAQF CITY

TARİH VE İMPARATORLUKLAR ŞEHİRİ

— ◆ —
CITY OF EMPIRES AND HISTORY

KÖKLÜ GEÇMİŞİ İLE TARİH VE KÜLTÜR KENTİ, BÜYÜK CİHAN DEVLETİ
OSMANLI'NIN İLK BAŞKENTİ BURSA... BİRÇOK UYGARLIĞI BAĞRINA
BASMIŞ BİR ANNE... ROMA, BİZANS, SELÇUKLU'DAN OSMANLI'YA
GEÇİŞ, OSMANLI İLE CUMHURİYET DÖNEMİNİN MEKÂNSAL VE
MİMARİ ÖZELLİKLERİNİ GÜNÜMÜZE TAŞIYAN KÜLTÜR VE TARİH
KENTİ, AYNI ZAMANDA İLKLERİN ŞEHİRİ BURSA...

*A CITY OF HISTORY AND CULTURE WITH ITS LONG HISTORY AND THE FIRST
CAPITAL OF THE GREAT WORLD STATE OTTOMAN; BURSA... A MOTHER WHICH
EMBRACES MANY CIVILIZATIONS... THE TRANSITION FROM ROMA, BYZANTINE,
SELJUK TO OTTOMAN, A CULTURE AND HISTORIC CITY BRINGING THE SPATIAL
AND ARCHITECTURAL FEATURES OF THE OTTOMAN AND REPUBLIC PERIODS
TO THE PRESENT, BURSA ALSO THE CITY OF THE FIRST...*

MERHABA BURSA

HELLO BURSA

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ; OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN İLK BAŞKENTLERİNDEN OLAN KURULAN VE KÜLLİYELERLE ŞEKİLLENEN, TARİH BOYUNCA SAHİP OLDUĞU ÖNEMLİ TİCARİ ROLÜ, KENTTEKİ BÜYÜK HANLAR, BEDESTEN VE ÇARŞILARLA ÖNE ÇIKAN, ÇOK SAYIDA ESERE SAHİP BURSA'DA KIYMETLİ ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR.

DIRECTORATE GENERAL OF FOUNDATIONS CONTINUES ITS VALUABLE WORKS IN BURSA, WHICH WAS ESTABLISHED AS ONE OF THE FIRST CAPITALS OF THE OTTOMAN EMPIRE, SHAPED WITH SOCIAL COMPLEXES AND BECAME PROMINENT WITH ITS IMPORTANT COMMERCIAL ROLE THROUGHOUT HISTORY DUE TO ITS INNS, COVERED TURKISH BAZAARS AND SHOPPING CENTERS AND OTHER MANY HISTORICAL WORKS.

BURSA / 2017 - 2019

Ebu İshak Camii

EBU ISHAK MOSQUE

Yıldırım Bayezid tarafından 14. yüzyıl sonunda inşaa ettirilen camii, daha sonra Fatih Sultan Mehmet döneminde tamir ettirilmiştir. Cami ile birlikte inşa edilen imaret, mektep, halvethane ve türbeden oluşan külliye günümüze sadece cami ve türbe gelebilmiştir.

The mosque, which was built by Yıldırım Bayezid at the end of the 14th century, was later repaired during the reign of Fatih Sultan Mehmet. Only the mosque and tomb have survived from the külliye, which was built together with the mosque, consisting of a soup kitchen, a school, a private room and a tomb.

BURSA / 2017 - 2021

Yıldırım Beyazıt Camii

YILDIRIM BEYAZIT MOSQUE

Bursa ili Yıldırım ilçesinde bulunan Yıldırım Beyazıt Camii, Sultan I. Bayezid tarafından 1390-1395 yıllarında yaptırılmıştır. Ters T plânlı (tabhâneli, zâviyeli) camiler grubundan olan yapı ile Osmanlı mimarisinde "Bursa kemeri" olarak literatüre geçmiş olan kemer şekli, ilk kez bu camide ortaya çıkmıştır.

Located in Yıldırım district of Bursa province, Yıldırım Beyazıt Mosque was built by Sultan Bayezid I between 1390-1395. The structure takes place in the group of inverted T-planned mosques (with tabhane and zawiya) and the arch shape, which was recorded in the literature as the "Bursa arch" in Ottoman architecture, appeared for the first time in this mosque.

BURSA / 2017 - 2020

Selimzade Camii

SELİMZADE MOSQUE

Bursa ili Yıldırım ilçesinde bulunan cami, Selimzade Mehmet Efendi tarafından 1601 yılında yaptırılmıştır. Dikdörtgen planlı olarak yapılmış üzeri kırma çatı ile kapatılmıştır.

Located in the Yıldırım district of Bursa province, the mosque was built in 1601 by Selimzade Mehmet Efendi. It was built in a rectangular plan and covered with a hipped roof on it.

BURSA / 2017 - 2021

Başçı İbrahim Camii

BASCI İBRAHİM MOSQUE

Bursa ili Osmangazi ilçesinde bulunan cami Bursa'da çok sayıda vakıf eserinin de bânisi olan Başçı İbrâhim Bey tarafından 1459 yılında yaptırılmıştır. Tek kubbeli açık avlulu revaklı bir plan şemasında yapılmıştır.

Located in the Osmangazi district of Bursa province, the mosque was built in Bursa in 1459 by Başçı İbrâhim Bey, who is also the founder of many foundation works. It was built in a plan scheme with single dome, open courtyard and portico.

BURSA / 2017 - 2020

Musa Baba Camii

MUSA BABA MOSQUE

Bursa ili Yıldırım ilçesinde bulunan cami 16. yy.'da Şeyhülislam Abdülkadir Efendi tarafından Musa Baba adına yaptırılmıştır. Bursa mescitlerinde sıkça görülen kalkan duvarlı cephesi, ortadaki daha dar olmak üzere üç kemerli açıklık şeklindedir.

The mosque, located in the Yıldırım district of Bursa province, was built by Shaykh Al-Islam Abdülkadir Efendi in the name of Musa Baba in the 16th century. The gable-walled facade, which is frequently seen in Bursa mosques, is in the form of a three-arched opening, with the narrower one in the middle.

BURSA / 2018 - 2020

Mahmut Çelebi Cami

MAHMUT CELEBI MOSQUE

Bursa ili İznik ilçesinde bulunan cami 1422 yılında Mahmut Çelebi tarafından yaptırılmıştır. Osmanlı döneminin bu kentte son camisidir. Cami kare planlı asıl ibadet mekanı ile bunun kuzeyindeki son cemaat yerinden oluşur.

The mosque, located in the İznik district of Bursa province, was built in 1422 by Mahmut Çelebi. It is the last mosque of the Ottoman era in this city. The mosque consists of the square planned main place of worship and the last congregation place to the north of it.

BURSA / 2018 - 2021

Emir Sultan Camii

EMIR SULTAN MOSQUE

Bursa ili, Yıldırım ilçesinde bulunan Emir Sultan Camii, tasavvuf bilgini Emir Sultan (Mehmet Şemseddin Buhari) (1349-1429) adına eşi, Yıldırım Beyazıt'ın kızı Hundi Fatma Hatun tarafından yaptırılmıştır. Avlunun kuzey cephesinde bulunan türbede Emir Sultan Hazretleri ile eşi Hundi Hatun, oğulları Emir Ali ve iki kızlarına ait sandukalar yer almaktadır.

Emir Sultan Mosque, located in the Yıldırım district of Bursa province, was built in the name of mystic scholar Emir Sultan (Mehmet Şemseddin Buhari) (1349-1429) by Yıldırım Beyazıt's daughter, Hundi Fatma Hatun, who is Emir Sultan's wife. There are sarcophaguses in the tomb located on the northern façade of the courtyard, which belong to the children of Emir Sultan; his son Emir Ali and two of his daughters as well as his wife Hundi Hatun.

BURSA / 2018 - 2021

Meydancık Camii

MEYDANCIK MOSQUE

Bursa ili Osmangazi ilçesinde bulunan cami Kazzazoğlu Söle Mehmet Paşa tarafından 1497 yılında yaptırılmıştır. Kalkan duvarlı camiler grubundan olan yapı kare planlı olarak yapılmıştır.

Located in the Osmangazi district of Bursa Province, the mosque was built by Kazzazoğlu Söle Mehmet Pasha in 1497. The structure, which is one of the mosques with shield walls, was built in a square plan.

TARİHSEL AÇIDAN ÜLKEMİZİN EN KÖKLÜ YERLEŞİM YERLERİNİN BAŞINDA GELEN BURSA, OSMANLI'NIN TEMELLERİNİN ATILDIĞI, KÖKLÜ TARİHİ VE ZENGİN KÜLTÜRÜNÜ TEMSİL EDEN ESERLERİYLE VAKIF MEDENİYETİNİN GÖRÜNÜR OLDUĞU BİR KENT.

HISTORICALLY ONE OF THE ANCIENT SETTLEMENTS OF OUR COUNTRY, BURSA IS A CITY WHERE FOUNDATIONS OF THE OTTOMAN EMPIRE WAS ESTABLISHED AND THE CIVILIZATION OF FOUNDATION IS VISIBLE BY THE WORKS REPRESENTING ITS ROOTED AND RICH HISTORY

BURSA / 2020 - 2021

Hacılar Cami

HACILAR MOSQUE

Bursa ili Osmangazi ilçesinde bulunan cami 1466 yılında Bakkalcı Sinan tarafından yaptırılmıştır. Caminin en önemli bölümü, renkli ahşaptan yapılmış mahfilidir.

Located in the Osmangazi district of Bursa province, the mosque was built in 1466 by Bakkalcı Sinan. The most important part of the mosque is the mahfil made of colored wood.

BURSA... HER DEVRİN YAŞAYAN ŞEHİRİ BURSA... THE LIVING CITY OF EVERY ERA

Fotoğraf / Photograph: Arda Kemal ATAY

Muhabir / Reporter: Seda BAŞARAN TAŞDELEN

Osmanlı sultanlarının eşsiz doğasıyla heybetli Uludağ'ın eteğinde kurduğu ve yenilikçi bir yaklaşımla idare ettiği Bursa'da bir yandan Ahilik Teşkilatı ticari hayatı yürütürken, öte yandan şahısların veya kurumların, dini ve sosyal hizmetlere tahsis ettikleri bağışlardan oluşan bir vakıf sistemi şehrin gelişimine katkı sağladı. Vakıf sistemini çekip çeviren, cami merkezli olmakla birlikte hamam, medrese, mektep, kütüphane, aşevi, darüşşifa, kervansaray, çarşı, din okulları gibi çok çeşitli yapılardan oluşan külliye şehir tarihinde önemli bir yere sahipti. Toplumun ihtiyaçlarına yönelik, insanların hayatlarını kolaylaştıran bu yapılar, aynı zamanda Osmanlı'nın mimari özelliklerini yansıtan en önemli eserler olarak dikkat çekiyor. Şehrin büyüyerek canlı ve hızlı bir üretim merkezine dönüşmesinde etkili olan bu külliye ve vakıf sistemi sayesinde Osmanlı Devleti, dünyada en hızlı büyüyen imparatorluklardan biri oldu. Çeşitli medeniyetlerin, devletlerin izlerinin görüldüğü, her devrin yaşayan şehri olmasıyla bilinen Bursa'nın tarihi yerleri arasındaki en dikkat çekici vakıf eserlerimizi siz değerli okurlarımızla buluşturuyoruz.

In Bursa, which was established by the Ottoman sultans at the foothills of the majestic Uludağ with a matchless nature and administered with an innovative approach by them, on the one hand, the Ahi-Organization carried out commercial life, on the other hand, a foundation system was composed of donations allocated to religious and social services by individuals or institutions contributed to the development of the city. The social complexes with mosque-centred, which managed the foundation system and consisted of a wide variety of structures such as baths, madrasahs, schools, libraries, soup kitchens, hospitals, caravanserais, bazaars and religious schools, had an important place in the history of the city. These structures, which meet the needs of the society and make people's lives easier, also draw attention as the most important works reflecting the architectural features of the Ottoman Empire. The Ottoman Empire became one of the fastest growing empires in the world thanks to these social complexes and the foundation system, which became influential in the city's growth and transformation into a dynamic and fast production centre. We are bringing together the most remarkable foundation works taking place among the historical places of Bursa, which is known as the living city of every era, where traces of various civilizations and states can be seen, with our esteemed readers.

İLKLERİN ŞEHİRİ BURSA CITY OF THE FIRST

BURSA

BİLGİ INFORMATION

Bursa'nın Tarihçesi / Chronology

M.Ö. / B.C.

1200	513	333	228	185	5
M.Ö. 1200 Hitit Devletinin yıkılması, Bithynia krallığının kurulması B.C. 1200 The collapse of the Hittite State, establishment of the Kingdom of Bithynia	M.Ö. 513/512 Perslerin hakimiyeti altında kalması B.C. 513/512 Being under the Persian domination	M.Ö. 333 Persleri yenerek Anadolu'yu ele geçiren III.Alexander hakimiyeti B.C. 333 Region of the Alexander III in Anatolia after his defeating of Persian	M.Ö. 228-185 Prusia kenti Bithynia krallarından I.Prusias tarafından kurulması B.C. 228-185 Establishment of the Prussia city by one of the kings of Bithynia Prusias I	M.Ö. 5-3 Günümüz modern şehirlerinin temelini oluşması B.C. 5-3 Foundation of our age modern cities	

M.S. / A.D.

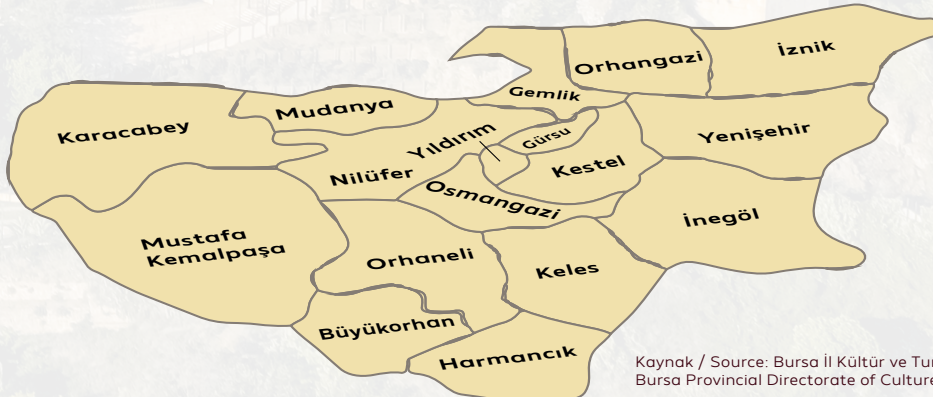
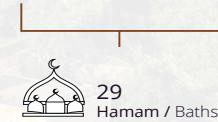
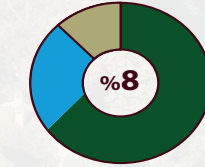
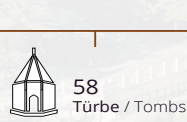
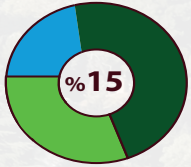
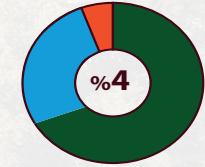
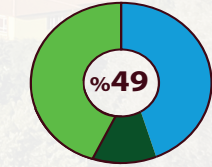
395	1326	1389	1877	∞
M.S. 395 Bursa, Bizans İmparatorluğu'nun bir kenti haline gelmiş A.D. 395 Bursa's becoming of a city of Byzantine Empire	M.S. 1326 Bursa'nın Osmanlı topraklarına katlışı A.D. 1326 Participation of Bursa to Ottoman lands	M.S. 1389 Yıldırım döneminde Ulu Cami, Yıldırım Semtinde Cami, Medrese, Han, Hamam, Darüşşifa ve bir de Zaviye inşa edilmiştir. A.D. 1389 During the reign of Yıldırım Ulu Great Mosque and mosques, madrasa, inn, Turkish bath, darüşşifa (hospital), and Zaviye were built in Yıldırım region.	M.S. 1877 Bursa, kentinin belediyesi kuruldu. A.D. 1877 Establishment of the Bursa City's Municipality	Cumhuriyet devrimlerine sahip çıkan Bursa, çok kısa süre içinde büyük bir gelişme göstererek ülkenin dördüncü büyük kenti olur. <i>Bursa which embraces the republican period became the country's fourth great city in a very short time</i>

■ Cami / Mosque

■ Medrese / Madrasa

■ Türbe / Tomb

■ Hamam / Bath

Kaynak / Source: Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Bursa Provincial Directorate of Culture and Tourism

İZNİK AYASOFYA (ORHAN) CAMİİ

İZNİK HAGIA SOPHIA (ORHAN) MOSQUE

1 Romalılar tarafından okul olarak inşa ettirilen yapı dünya tarihi açısından oldukça önem taşıyor. Bizans Dönemi'nde okulun üzerine bazilika inşa ediliyor. 11. yüzyıldaki depremden sonra yenilenen yapı aynı zamanda üç sahandan oluşuyor.

The building, which was built as a school by the Romans, has a very great important in terms of world history. A basilica was built on the school during the Byzantine Period. The building, which was renovated after the earthquake in the 11th century, also consists of three platforms.

2 1331'de İznik'in fethi ile birlikte Orhan Gazi tarafından camiye dönüştürülen yapı, Kanuni Sultan Süleyman döneminde Mimar Sinan tarafından yenileniyor.

The building, which was converted into a mosque by Orhan Gazi with the conquest of Iznik in 1331, was renovated by Mimar Sinan during the reign of Suleyman the Magnificent.

3 Camideki bir mezar odasında Hz. İsa'nın freski bulunuyor.

In a burial chamber in the mosque, there is a fresco of Jesus.

1

2

3

BİLGİ

Yapılan restorasyon çalışmaları sırasında, renkli taşlarla bezenmiş taban mozaikleri ve din görevlilerinin oturduğu yarım ay şeklinde oturma düzeni ortaya çıkmıştır.

INFO

During the restoration works, floor mosaics decorated with coloured stones and a seating arrangement in the shape of half-moon, on which religious officials were sitting, were revealed.

4

MURADIYE CAMİİ

MURADIYE MOSQUE

4 II. Murat tarafından 1425 yılında yaptırıldı. Bursa'da yapılan son sultan camisidir. Sonrasında yapılacak camiler için anıtsal ve çok üniteli camilerin ilk örneğini oluşturuyor. Diğer camilerden farklı olarak bu caminin iki ana kubbesi eşit yükseklikte yapılmıştır. Caminin giriş tavanı lacivert ve firuze rengi altıgen süslemelerden oluşuyor. İç mekandaki İznik çinileri ve Edirnekari tavan süslemeleri dikkat çekiyor. Kapısının yanında bulunan derviş rozeti dervişlerin camide konaklayabileceklerini işaret ediyor.

It was built by II. Murat in 1425.

It is the last sultan mosque built in Bursa. It is the first example of monumental and multi-unit mosques in terms of mosques to be built later.

Unlike other mosques, the two main domes of this mosque were built in equal height. The entrance ceiling of the mosque consists of dark blue and turquoise hexagonal decorations. İznik tiles and Edirnekari ceiling decorations in the internal location attract attention. The dervish badge next to its door indicates that dervishes can stay in the mosque.

5 Bursa ve çevresinin 2014 yılında "Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu" ismiyle dünya mirası olarak UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girmesiyle birlikte, bu mirasın altı bileşeninden birisi de Muradiye Külliyesi'nin ana yapısı olan Muradiye Camisi oldu.

After Bursa and its surroundings were included in the UNESCO World Heritage List as a world heritage site in 2014 under the name "Bursa and Cumalıkızık: The Birth of the Ottoman Empire", one of the six components of this heritage became the Muradiye Mosque, which is the main structure of the Muradiye Complex.

5

2

BİLGİ

Girişin sağında bulunan çiniden yapılmış iki tane yıldırım işareti, II. Murat'ın düşmanlarını yıldırım gibi çarpan bir padişah olduğunu simgeliyor.

INFO

Two thunderbolt signs made of tiles on the right of the entrance symbolize that Murat II is a sultan who strikes his enemies like a thunderbolt.

EMİR SULTAN CAMİİ

EMIR SULTAN MOSQUE

BİLGİ

Mihrabı 17. yüzyıl çinileriyle bezenmiş olup yıllar içindeki tahribatlardan dolayı daha sonra mermerle kaplanmıştır.

INFO

The mosque's altar has been decorated with tiles of the 17th century and later it has been covered with marble due to the destruction over the years.

1 15. yüzyıl başlarında Emir Sultan'ın vefatı üzerine eşi tarafından yaptırıldı.

It was built by Emir Sultan's wife upon the death of him at the beginning of the 15th century.

2 Taş ve tuğlalardan örülmüş caminin kesme taştan iki büyük minaresi var.

The mosque, which was laid with stones and bricks, has two large minarets made of cut stone.

3 Son cemaat bölümüne yerleştirilen mihrap şeklindeki nişler oldukça dikkat çekici.

The niches in the form of altars placed in the narthex are quite remarkable.

BİLGİ

Saray tarafından yapımı ile oldukça yakından ilgilenilmiş bu cami Bilecik'in Söğüt ilçesindeki en nadide Osmanlı eserlerinden birisidir.

INFO

This mosque which was very closely interested in its construction by the palace is one of the rarest Ottoman works in the Söğüt district of Bilecik

BİLGİ

Caminin içindeki tüm hat yazıları Taraklılı merhum hattat hafız Saim Özel'e ait.

INFO

All calligraphies in the mosque belongs to the deceased calligrapher Hafız Saim Özel from Taraklı.

YUNUS PAŞA CAMİİ

YUNUS PASHA MOSQUE

HAMİDİYE CAMİİ

HAMİDİYE MOSQUE

1 İki minareli olmasından dolayı halk arasında "Çifte Minareli Cami" olarak da bilinen cami Sultan II. Abdülhamid döneminde 1903-1905 yılları arasında inşa edildi.

The mosque, which is also known as the "Double Minaret Mosque" among the people due to its two minarets, was built between 1903-1905 in the reign of Sultan II. Abdülhamid.

2 Tek kubbeli ve çift minareli olan caminin duvarları kırmızı kesme taştan olup neoklasik tarzdaki yapısıyla dikkat çekiyor.

The walls of the mosque, which has a single dome and double minarets, are made of red cut stone and attract attention with its neoclassical style.

3 Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferindeyken vezir-i azamı Yunus Paşa tarafından 1517 senesinde yaptırıldı. Cami kubbesi kurşun kaplı olduğundan halk arasında "Kurşunlu Camii" olarak da biliniyor.

It was built by Yunus Pasha, the grand vizier of Yavuz Sultan Selim, while he was on his Egypt expedition in 1517. Since the dome of the mosque is covered with lead, it is also known as the "Kurşunlu Mosque" among the people.

4 Klasik Osmanlı mimari tarzına sadık kalınarak kesme taşlar üzerine inşa edilen caminin ön cephesinde üç adet eyvan, dört adet mermer sütunla destekleniyor. Ana giriş kapısı üzerinde Arapça olarak bir ayet yazısı bulunuyor.

Three iwans are supported by four marble columns on the façade of the mosque, which was built on cut stones by remaining faithful to the classical Ottoman mosque architectural style. There is a verse in Arabic on its main entrance door.

YEŞİL CAMİ YEŞİL MOSQUE

1 İlk dönem Osmanlı mimarisinin önemli eserlerinden biri olan Yeşil Cami, Sultan I. Mehmed tarafından 1419-1420 yıllarında yaptırıldı. Girişinde bulunan taş kapı Osmanlı taş oymacılığının önemli bir örneği.

Yeşil Mosque, one of the important works of early Ottoman architecture, was built by Sultan I. Mehmed between 1419-1420. The crown gate at the entrance of the mosque is an important example of Ottoman stone carving.

2 Osmanlı çini sanatı için de oldukça önemli bir rol oynuyor. Mecnun Mehmet adlı bir çini ustası tarafından yapılan camide; iç duvarlar, tavanlar ve eyvanların tümü çiniyle kaplı. Camide dikkat çeken bütün süslemeler Nakkaş Ali'ye ait.

It also plays a very important role for Ottoman tile art. In the mosque built by a tile master named Mecnun Mehmet; All interior walls, ceilings and iwans are covered with tiles. All the decorations that draw attention in the mosque belong to Nakkaş Ali.

3 Ters "T" biçiminde planlanan camilerden biri olan Yeşil Cami, Bursa için önemli olduğu kadar ülkemiz açısından da oldukça önem taşıyor. Oyma taşlardan yapılmış caminin mimarı ise Hacı İvaz Paşa.

Yeşil Mosque, one of the mosques planned in an inverted "T" shape, has a great importance for our country as well as Bursa. The architect of the mosque, which was made of carved stones, is Hacı İvaz Pasha.

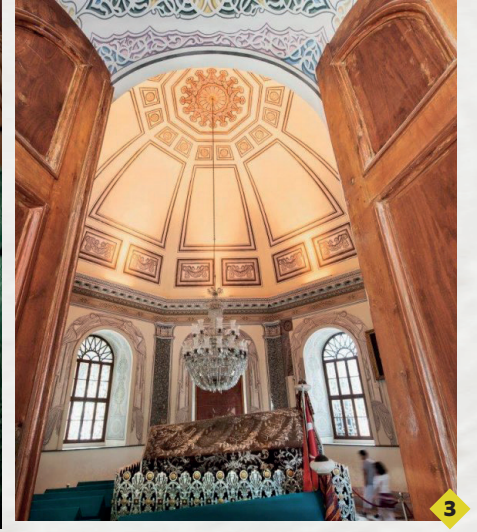

BİLGİ

Yeşil Cami, Fetret Devri'nin ardından Osmanlı'nın yeniden doğuşunu simgeliyor.

INFO

The Yeşil Mosque symbolizes the rebirth of the Ottoman Empire after the Interregnum.

BİLGİ

Sultan Abdülaziz Bursa'yı ziyareti sırasında sim ve gümüş ile süslenmiş kadife örtüleri sandukaların üzerine örtmüştür. Bu örtülerde Osman gazi Sultan'ın doğumu, saltanat senesi ve ölümü gibi tarihler yer alıyor.

INFO

During his visit to Bursa, Abdülaziz covered velvet covers decorated with glitter and silver on the sarcophaguses. These covers include the dates of Osmangazi's birth, reign period and death.

OSMANGAZİ TÜRBESİ

OSMANGAZİ TOMB

1 Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan Osman gazi, Bursa'nın fethinden sonra vasiyeti üzerine "Gümmüş Kümbet" olarak bilinen Sainte Elie isimli Bizans manastırının üzerine inşa edilmiş türbeye defnedildi.

Osman gazi, the founder of the Ottoman State, was buried pursuant to his will in the mausoleum built on the Byzantine monastery named Sainte Elie, known as "Gümmüş Kümbet", after the conquest of Bursa.

2 Osman gazi'ye ait olan sedef kakmalı ahşap sanduka, türbenin tam ortasında bulunuyor. Bunun dışında türbenin içerisinde Osman gazi'nin oğlu, eşi ve on iki yakınının daha sandukaları var.

The wooden sarcophagus with mother of pearl inlaid, which belongs to Osman gazi, is located in the exact middle of the tomb. Apart from this, there are sarcophaguses of Osman gazi's son, wife and twelve close relatives inside the tomb.

3 Osmanlı Devleti tarafından türbeye dönüştürülen şapel, dönemin yangınları ve depremleri yüzünden büyük hasar görmüş olsa da Sultan Abdülaziz tarafından mimari yapısına sadık kalınarak yeniden inşa edildi.

The chapel, which was converted into a mausoleum by the Ottoman Empire, was rebuilt by Sultan Abdülaziz remaining faithful to its architectural structure, even though it was severely damaged by the fires and earthquakes of the period.

BİLGİ

Türbenin içinde bulunan dört sandukadan üçünün Şehzade Mustafa, annesi Mahidevran Hatun ve Şehzade Beyazıt'ın oğlu Osman'a ait olduğu biliniyor.

INFO

It is known that three of the four sarcophaguses in the tomb belong to Şehzade Mustafa, his mother Mahidevran Hatun and Şehzade Beyazıt's son Osman.

8

ŞEHZADE MUSTAFA TÜRBEŞİ SEHZADE MUSTAFA TOMB

1 Türbe, Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu Şehzade Mustafa anısına, kardeşi II. Selim tarafından 1573 yılında inşa ettirildi. Yapının inşaatında mermer levha ve sütun gibi Bizans dönemine ait bazı yapı malzemeleri kullanılmıştır.

The tomb was built by Selim II, for the memory of his brother of Şehzade Mustafa who is the son of Suleyman the Magnificent, in 1573. Some building materials of Byzantine period such as marble plates and columns were used in the construction of the building.

2 İçerideki beden duvarları beyaz zemin üzerine karanfil ve zambak motifleriyle bezenmiş dört köşe çiniler ile kaplıdır. Türbenin iç mekan duvarları 16. yüzyılın natüralist üsluplu İznik çinilerinden oluşuyor ve kalem şekli süslemeleriyle dikkat çekiyor.

The main walls inside of the mosque are covered with square tiles decorated with gillyflower and lily motifs on a white background. The interior walls of the tomb consist of naturalistic İznik tiles of the 16th century and draw attention with their pen-shaped decorations.

BİLGİ

Müze Selçuklu ve Osmanlı dönemleriyle ilgili çini, seramik ve çeşitli Türk el işçiliğine ait eserler bulunuyor.

INFO

In the museum, there are tiles, ceramics and various Turkish handicrafts related to the Seljuk and Ottoman periods.

9

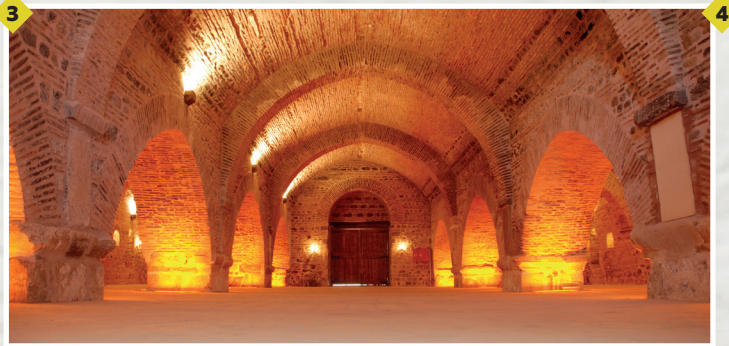
YEŞİL MEDRESEŞİ YEŞİL (GREEN) MADRASA

3 Sultaniye Medresesi de denen yapı 1414-1424 yıllarında Çelebi Sultan Mehmet tarafından yapıldı. Yüksek ünvanlı müderrislerin eğitim verdiği bir kurumdur.

The building, also known as the Sultaniye Madrasah, was built between 1414 -1424 by Çelebi Sultan Mehmet. It was an institution where top-ranking mudarris (müdrerris) were giving education.

4 1923 yılından beri Türk İslam Eserleri Müzesi olarak kullanılıyor.

It has been used as the Turkish-Islamic Arts Museum since 1923.

BİLGİ

Medresenin kubbelerinin dış kısmı kurşunla kaplı.

INFO

The outer parts of the domes of the madrasah are covered with lead.

BİLGİ

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden alınan izinle kervansarayın iç tarafı mantar üretme çiftliği olarak kullanılıyor.

INFO

Based on the permission of the Directorate General of Foundations, the inner side of the caravanserai is used as a mushroom production farm.

YILDIRIM BEYAZIT MEDRESESİ

YILDIRIM BEYAZIT MADRASA

1 1399 yılında Yıldırım Bayezid tarafından yaptırıldı. Duvarları taş ve tuğlayla inşa edilmiş bu medrese; kubbeli, avlulu dersaneli medrese tipinde oluşturulmuş.

It was built by Yıldırım Beyazıt in 1399. This madrasah, whose walls were built with stone and brick, was constructed in the type of madrasah with a domed, courtyard and classroom.

2 Plan olarak diğer medreselere oranla oldukça uzun bir alan üzerine düzenlenmiştir.

It has been arranged on a rather long area compared to other madrasahs as planning.

KARACA AHMET PAŞA KERVANSARAYI

KARACA AHMET PASHA ÇARAVANSERAI

3 Kervansarayın kurucusu Dayı Karaca Bey'dir. İpek Yolu üzerinde kurulu olması nedeniyle tarihi ve ticari açıdan oldukça önemli bir kervansaraydır.

The founder of the caravanserai is Dayı Karaca Bey. It is a very important caravanserai in terms of history and trade, as it is located on the Silk Road.

4 Kuzey-Güney doğrultuda dikdörtgen planlı olan yapı günümüze kadar fazlasıyla tahribe uğramış.

The building, which has a rectangular plan in the North-South direction, has been severely damaged until today.

BİLGİ

Günümüzde kültür merkezi olarak kullanılan tarihi hamamda geleneksel sanatlar gibi birçok farklı ders veriliyor.

INFO

Many different courses such as traditional arts are given in the historical bath, which is used as a cultural centre today.

ÖRDEKLİ HAMAMI

ÖRDEKLİ BATH

1 Yıldırım Bayezid döneminde yapımına başlanan hamam, Çelebi Mehmed döneminde tamamladı.

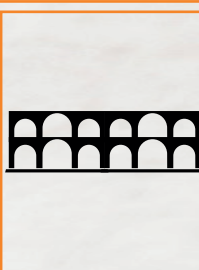
The bath, which was started to be built during the reign of Yıldırım Beyazıt, was completed during the reign of Çelebi Mehmed.

Çandarlı İbrahim Paşa tarafından hamamın duvarına çeşme yaptırıldı.

A fountain was built on the wall of the bath by Çandarlı İbrahim Pasha.

Çifte hamam tipolojisinde inşa edilen hamamda kadınlar ve erkekler için iki farklı bölüm yer alıyor.

Built in the double bath typology, the bath has two separate sections for men and women.

BİLGİ

Çoğunlukla kesme taştan yapılan hanın toplamda 95 odası var. Üst katı günümüzde de ipek ve ipek ürünleri satan dükkanlardan oluşuyor.

INFO

The inn, which is mostly made of cut stone, has 95 rooms in total. Its upper floor still consists of shops selling silk and silk products.

KOZA HAN

KOZA INN

2 Koza Han II. Bayezid tarafından İstanbul'daki cami ve medreselere gelir getirmek amacıyla 15. yüzyıl sonlarına doğru inşa edildi.

Koza Han was built by II. Beyazid towards the end of the 15th century to provide income for mosques and madrasas in Istanbul.

3 Ortasında altı tane şadırvanı bulunan mescidiyle eski han ve kervansarayların geleneksel yapısını koruyan Koza Han, geçmişten bugüne Bursa'nın ipek ve ticaret merkezi konumunda yer alıyor.

Koza Inn, which preserves the traditional structure of old inns and caravanserais with its masjid with six fountains in the middle, has been the silk and trade centre of Bursa from past to present.

1

2

3

BİLGİ

Bulgaristan'daki Osmalı Köprüsü, İtalya'daki Vecchio ve Rialto Köprüsü'yle beraber dünyadaki dört çarşılı köprüden birisi de Irgandı Köprüsü'dür.

INFO

Along with the Osmalı Bridge in Bulgaria, the Vecchio and Rialto Bridges in Italy, Irgandı Bridge is one of the four bridges with bazaar in the world.

2

İRGANDI KÖPRÜSÜ İRGANDI BRIDGE

1 Osmanlı Devleti'nin ilk ve tek çarşılı köprü olma özelliğini taşıyor.

It has the characteristics of being the first and only bridge with bazaar of the Ottoman Empire.

2 Bursa'nın ticaret merkezi olmasında rol oynayan bu köprü, Irgandı Ali'nin oğlu Hacı Muslihiddin tarafından II. Murad döneminde 1442 yılında inşa edildi.

This bridge, which played a role in making Bursa a commercial centre, was built by Hacı Muslihiddin, son of Ali from Irgandı, in 1442 in the reign of II. Murad.

3 Celali ayaklanmalarının ardından, 1640 yılında Bursa'ya gelen Evliya Çelebi, seyahatnamesinde köprü'nün üzerinde 200 dükkan bulunduğunu belirtmiş olsa da gerçekte sağlı sollu 16 tane olmak üzere toplamda 32 dükkan bulunuyor.

Evliya Çelebi, who came to Bursa in 1640 after the Celali riots, stated in his travel book that there were 200 shops on the bridge, but in reality, there are 32 shops, 16 of which is on the right and remaining 16 is on the left.

YILDIRIM BEYAZIT DARÜŞŞIFASI

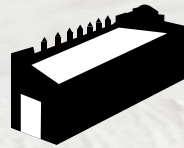
YILDIRIM BEYAZIT HOSPITAL

1 Yıldırım Beyazıt tarafından 1390-1394 yılları arasında yaptırılan yapı Osmanlı Devleti'nin ilk hastanesidir. İçerisinde hastalara ayrılan odalar dışında, tabiplere, eczacılara ve şerbetçilere de tahsis edilmiş odalar bulunuyor.

The building, which was built by Yıldırım Beyazıt between 1390 -1394, is the first hospital of the Ottoman Empire. In addition to the rooms reserved for patients, there are also rooms allocated to doctors, pharmacists and sherbet sellers.

2 Osmanlı'nın mimarlık kültürünü yansıttığı, sanat tarihine geçecek bir bütünlüğü yarattığı bu ilk önemli eserde; mimari, sanat ve üslup açısından "beylik"ten "devlet"e geçiş simgeleniyor.

In this first important work, which reflects the architectural culture of the Ottoman Empire and creates a unity that will go down in the history of art, it symbolizes the transition from "seignior" to "state" in terms of architecture, art and style.

BİLGİ

Darüşşifa, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce 2001 yılında aslına uygun, bir şekilde restore edilerek Göz Vakfı'na tahsis edildi.

INFO

The hospital was restored in accordance with its original form in 2001 by the Directorate General of Foundations allocated to the Eye Foundation.

GÖRÜN SEE

**SAYISIZ KUTSAL,
TARİHİ VE DOĞAL
GÜZELLİKLERİNİ BİR
ARADA BARINDIRAN
BURSA'YA
YOLUNUZ DÜŞERSE
CUMALIKIZIK KÖYÜ
VE TAHİR PAŞA
KONAĞI, ELBEYLİ
YERALTI MEZARI,
BURSA TELEFERİK'İ
MUTLAKA ZİYARET
ETMENİZİ ÖNERİRİZ.**

*If YOU GO TO
BURSA WICH HOLDS
NUMEROUS HOLY
HISTORICAL AND
NATURAL BEATUIES
IN ALL IN ONE WE
RECOMMEND YOU TO
VISIT CUMALIKIZIK
VILLAGE AND
TAHIR PASHA
MANSION ELBEYLİ
UNDERGROUND
TOMB AND BURSA
CABLE CAR*

1 CUMALIKIZIK KÖYÜ
CUMALIKIZIK
VILLAGE

2 TAHİR PAŞA KONAĞI
TAHIR PASHA
MANSION

3 ELBEYLİ YERALTI
MEZARI
ELBEYLİ
UNDERGROUND TOMB

4 BURSA TELEFERİK
BURSA TELEPHERE

CUMALIKIZIK KÖYÜ CUMALIKIZIK VILLAGE

700 yıllık tarihî Cumalıkızık köyü, Osmanlı dönemi kırsal mimarisinin önemli örneklerinden biridir ve halen geleneksel yaşam biçimini korur. Köyde sadece bir insanın ya da bir at arabasının geçebileceği genişlikteki sokaklarda, birbiri ardına evler sıralanmıştır.

700 years of history Cumalıkızık village, Ottoman era countryside one of the most important examples of architecture and still traditional life retains its shape. Only one in the village Houses are lined up one after another on the streets wide enough for a person or a carriage to pass.

TAHİR PAŞA KONAĞI TAHIR PASHA MANSION

18. yüzyıl Lale Devri mimarisinin en güzel örneklerinden olan Tahir Paşa Konağı, 18 odalı ve iki katlıdır. Müzede konağın orijinal eşyaları sergilenmektedir.

Tahir Pasha Mansion, one of the most beautiful examples of the 18th century Tulip Era architecture, has 18 rooms and two floors. The original items of the mansion are exhibited in the museum.

ELBEYLİ YERALTI MEZARI ELBEYLİ UNDERGROUND TOMB

Elbeyli Kasabası'nın Hesbekli mevkiinin doğu kesimleri, Dört Tepeler mevkii ve Mezarlık Boğazı mevkileri genel itibarı ile nekropol (tarihî mezarlık) alanlarıdır. Doğu duvarda kulplu bir vazodan su içen iki tavus kuşu betimlenmiştir. Görmek isteyenlerin İznik Müzesi yetkilileri nezaretinde ziyaret edebildiği mezar odası önemli tarihî eserlerdendir.

The eastern parts of Hesbekli locality of Elbeyli Town, Dört Tepeler and Cemetery Bosphorus locations in general and necropolis (historical cemetery) areas. on the east wall Two peacocks drinking water from a handle vase are depicted. Those who want to see are under the supervision of the authorities of the İznik Museum. The burial chamber that he can visit is one of the important historical artifacts.

BURSA TELEFERİK BURSA CABLE CAR

Türkiye'nin ilk teleferiği olan Bursa Teleferik; açıldığı günden (29 Ekim 1963) 2012 yılına kadar aynı teknoloji ile hizmet vermiştir. 7 Haziran 2014 tarihinde teknolojisi, altyapısı ve istasyonları tamamen yenilenerek bambaşka bir yolculuk sunmak üzere yola koyulmuştur. Tefferüç merkez istasyon tesisi otomasyon ile yönlendirilen sistemi, geniş yolcu kabul salonu ve 240 araçlık otoparkı, mağaza ve kafeler ile hizmet vermektedir.

Bursa Cable Car; Turkey's first cable car; It has served with the same technology from the day it was opened (October 29, 1963) until 2012. On June 7, 2014, its technology, infrastructure and stations were completely renewed and set out to offer a completely different journey. Tefferüç central station facility provides service with its automated system, large passenger reception hall and 240-vehicle parking lot, shops and cafes.

**MİMARİSİ KADAR
LEZZETLERİYLE
DE DİKKAT ÇEKEN
BURSA, OSMANLI
DEVLETİ'NİN İLK
BAŞKENT OLMASI
NEDENİYLE
OLDUKÇA ZENGİN
BİR MUTFAĞA
SAHİP.**

*BURSA,
ATTRACTED
ATTENTION NOT
ONLY WIT ITS
ARCHITECTURE
BUT ALSO WITH
ITS DELICIOUS
KITCHEN TASTE
COMING FROM
THE PERIOD
OF BEING THE
FIRST CAPITAL OF
OTTOMAN STATE*

BURSALILARIN VAZGEÇİLMEZİ ESSENTIAL FOR BURSA

TARİHİ, MİMARİSİ VE DOĞASIYLA ÖNE ÇIKAN BURSA AYNI ZAMANDA TURİSTLER TARAFINDAN OLDUKÇA İLGİ GÖREN LEZZETLERE DE EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR.

BURSA, WHICH STANDS OUT WITH ITS HISTORY, ARCHITECTURE, AND NATURE, ALSO HOSTS FLAVORS THAT ATTRACT A LOT OF ATTENTION BY TOURISTS.

Osmanlı başkenti olması nedeniyle içinde yöresel yemekleri barındıran zengin bir mutfağı var. Türk mutfağının geleneğini koruyan Bursa'da genellikle etli yemekler ve kebaplara ağırlık veriliyor. Lezzeti, özel sosu ve sunumuyla yörenin en meşhur yemeği iskender kebab. 1867 senesinde Kayhan Çarşısı'nda yapılmaya başlıyor. Ana malzemesi döner olsa da iskenderi diğer dönerlerden ayıran şey kendine özgü bol tereyağlı ve salçalı sosu. Adını mucidi İskender Efendi'den alan yöresel lezzetimizde Uludağ kekiği ile beslenen koçların eti kullanılıyor. Bir diğer Bursa lezzeti ise cantik. Bir içli pide çeşidi olan Bursa cantik pidesinin kıymalı, peynirli ve etli çeşitleri bulunuyor. İçli pideden daha kalın ve küçük bir hamurdan yapılan cantik, daire ya da kayık şeklinde yapılıyor. Ayrıca bu kendine has lezzetimiz 2021 senesinde Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillenmiş ve coğrafi işaret almıştır. Birbirinden lezzetli tatlılara da ev sahipliği yapan Bursa'nın kestane şekeri de oldukça meşhur. Tarihi 16. yüzyıla dayanan kestane şekeri Uludağ'da yetişen kestanelerin soyulup bir tülbenle şerbete batırılmasıyla yapılıyor.

Since it was the capital of the Ottoman Empire, it has a rich cuisine that includes local dishes. Preserving the tradition of Turkish cuisine, Bursa generally focuses on meat dishes and kebabs. Iskender kebab is the most famous dish of the region with its taste, special sauce and presentation. It started to be built in Kayhan Bazaar in 1867. Although its main ingredient is doner kebab, what distinguishes Iskender from other doner kebabs is its unique butter and tomato paste sauce. In our local flavor, named after its inventor Iskender Efendi, the meat of rams fed with Uludağ thyme is used. Another Bursa flavor is cantik. Bursa cantik pide, which is a kind of stuffed pide, has minced meat, cheese and meat varieties. Cantik, which is made from a thicker and smaller dough than içli pide, is made in the form of a circle or a boat. In addition, this unique flavor of ours was registered by the Turkish Patent and Trademark Office in 2021 and received a geographical indication. Bursa, which is also home to delicious desserts, is also very famous for chestnut candy. Candy chestnut, whose history dates back to the 16th century, is made by peeling the chestnuts grown in Uludağ and dipping them in sherbet with a cheesecloth.

VAKIF KATILIM'A MÜKEMMELLİK ÖDÜLÜ

Uluslararası döviz transferinde müşterilerimize sunduğumuz %99'un üzerindeki hatasız işlem oranıyla küresel bankacılık sektörünün en önemli kuruluşları arasında yer alan Citibank tarafından **Uçtan Uca Otomasyon Mükemmellik Ödülü**'ne layık görüldük.

KÜLTÜR VE TARİH ALANLARINDA İLKLERİN ŞEHİRİ: BURSA

IN CULTURE AND HISTORY AREAS
CITY OF FIRSTS: BURSA

İNSANLARIN GELİP GEÇTİĞİ, İZ
BIRAKANLARIN YAŞADIĞI, ZAMANIN
DEĞİŞİMİNİ ANLATTIĞI BURSA'DA ZAMAN
TIME IN BURSA, WHERE PEOPLE COME BY,
WHO LEAVE A MARK, AND TELL US ABOUT
THE CHANGE OF TIME

CAMİİ - TÜRBE MOSQUES - TOMBS

- 1 **İznik Ayasofya (Orhan) Camii**
Iznik Hagia Sophia (Orhan) Mosque
- 2 **Muradiye Camii**
Muradiye Mosque
- 3 **Emir Sultan Camii**
Emir Sultan Mosque
- 4 **Hamidiye Camii**
Hamidiye Mosque
- 5 **Yunus Paşa Camii**
Yunus Pasha Mosque
- 6 **Yeşil Camii**
Yeşil (Green) Mosque
- 7 **Osmangazi Türbesi**
Osmangazi Tomb
- 8 **Şehzade Mustafa Türbesi**
Şehzade Mustafa Tomb

- 9 **Yıldırım Beyazıt Medresesi**
Yıldırım Beyazıt Madrasa
- 10 **Alaattin Bey Camii**
Alaattin Bey Mosque
- 11 **Alemdar (Ağa) Camii**
Alemdar (Ağa) Mosque
- 12 **Ali Paşa Camii**
Ali Pasha Mosque
- 13 **Arap Mehmet Camii**
Arap Mehmet Mosque
- 14 **Güngörmez Camii**
Güngörmez Mosque
- 15 **Kepekli Camii**
Kepekli Mosque
- 16 **Molla Fenari Camii**
Molla Fenari Mosque

HAN - HAMAM INN - BATH

- 1 Ördekli Hamamı
Ordekli Bath
- 2 Koza Han
Koza Inn
- 3 Aksu Köyü Hamamı
Aksu Village Bath
- 4 Cıkcık Hamamı
Cıkcık Bath
- 5 Emir Bey Hanı
Emir Bey Inn
- 6 Fidan Han
Fidan Inn
- 7 İpek Han
İpek Inn

KERVANSARAY CARAVANSARAI

- 1 Karaca Ahmet Paşa Kervansarayı
Karaca Ahmet Pasha Caravansarai
- 2 Irgandı Köprüsü
Irgandı Bridge
- 3 Yıldırım Beyazıt Darüşşifası
Yıldırım Beyazıt Hospital
- 4 Köprülü Mehmet Paşa Kervansarayı
Köprülü Mehmet Pasha Caravansarai
- 5 İssiz Kervansarayı
İssiz Caravansarai

BURSA'NIN KALBI ULUCAMİİ

THE HEART OF BURSA: ULU (GREAT) MOSQUE

YILDIRIM BAYEZİD TARAFINDAN İNŞA
ETTİRİLEN ULU CAMİ, OSMANLI'NIN
BAŞKENTİ BURSA'NIN EN GÖRKEMLİ
ESERİ...

AHŞAP OYMACILIĞINA GEÇİŞİN
MİHENK TAŞLARINDAN BİRİ OLAN
YİRMİ KUBBELİ YAPININ, OSMANLI
MİMARİ TARİHİNDE OLDUKÇA ÖNEMLİ
BİR YERİ VE ROLÜ BULUNUYOR.
KENTİN EN ÖNEMLİ TARİHİ VE MİMARİ
SİMGESİ OLAN ULU CAMİ, KENDİNE
ÖZGÜ TEKNİĞİ VE SÜSLEMELERİYLE DE
GÖZ KAMAŞTIRIYOR.

*BUILT BY YILDIRIM BAYEZİD, ULU (GREAT)
MOSQUE IS THE MOST MAGNIFICENT
STRUCTURE OF BURSA, THE CAPITAL OF THE
OTTOMAN...*

*THE TWENTY DOMED BUILDINGS, ONE OF
THE MILESTONES OF THE TRANSITION
TO WOOD CARVING, HAS AN EXTREMELY
IMPORTANT PLACE AND ROLE IN OTTOMAN
ARCHITECTURAL HISTORY.*

*ULU MOSQUE, WHICH IS THE MOST
IMPORTANT HISTORICAL AND
ARCHITECTURAL ICON OF THE CITY,
EVOKES ADMIRATION WITH ITS SPECIAL
TECHNIQUES AND ADORNMENTS.*

ULU CAMİLERİN EN BÜYÜĞÜ

Osmanlı'nın dördüncü padişahı I. Bayezid tarafından 1396-1400 yıllarında yaptırılan Bursa Ulu Camii'nin hizmete giriş tarihi kesin olarak bilinmiyor. Minber kapısında yer alan 1399 ibaresi, cami inşaatının tamamlandığı tarih olarak kabul ediliyor. On iki ayak üzerine oturtulan yirmi kubbesi ile Türkiye'deki ulu camilerin en büyüğü Bursa Ulu Camii, "iç cemaat yeri en geniş cami" özelliğini de taşıyor.

AHŞAP OYMACILIĞINDA MİLAT

Osmanlı tarihindeki çok kubbeli anıtsal yapıların ilki olan caminin minberi, Selçuklu oyma sanatından Osmanlı oymacılığına geçişte milat kabul ediliyor. Kündekari tekniği ile yapılan minberdeki geometrik kompozisyonların güneş, gezegenler ve galaksi sistemini simgeliği düşünülüyor.

HAT SANATIYLA BEZELİ DUVARLAR

İç duvarlarında Hattat Şefik Bey'in muhteşem hat şaheserleri bulunan camideki saat, şamdan ve Kur'an-ı Kerimlerin her biri hazine değerinde. İmam odası bitişiğinde doğu kapısı tarafında yüksekçe bir yere asılan siyah örtü ise, Kâbe kapısının 1517

yılındaki örtüsüdür. Yavuz Sultan Selim tarafından hediye edilmiştir.

Cami içerisindeki şadırvanın, Türklerin suya olan ilgilerinden dolayı yapılmış olduğu düşünülmektedir.

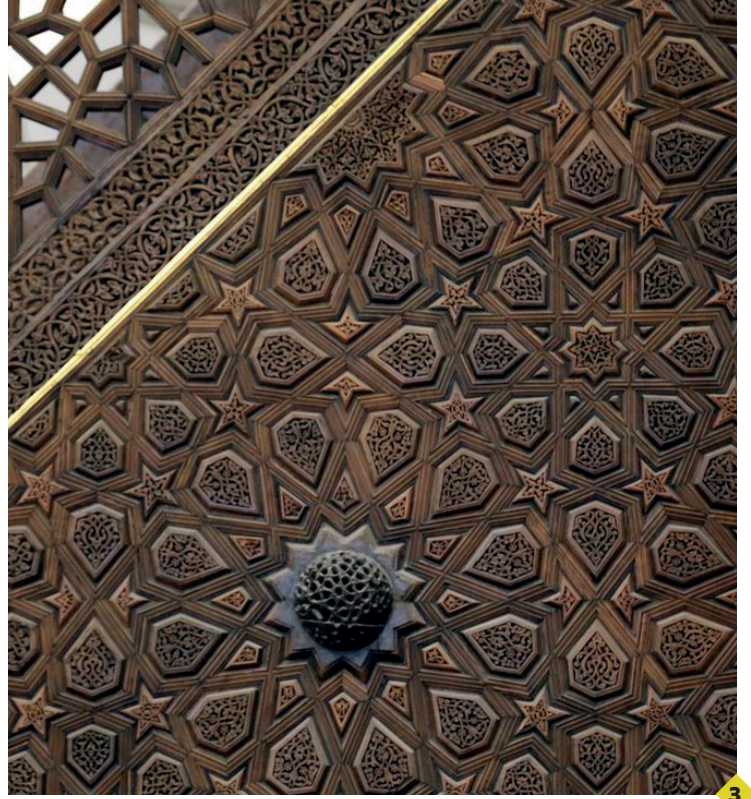
KÜNDEKARİ NEDİR?

Kündekari; beşgen, altıgen, sekizgen ve yıldız gibi geometrik şekillerde kesilmiş küçük ahşap parçaların çivi ve tutkal yardımı olmadan yalnızca birbirlerine geçirilmesiyle düz yüzeyler elde etmeyi sağlayan bir tekniktir.

**YILDIRIM BAYEZİD
TARAFINDAN İNŞA ETTİRİLEN
ULU CAMİ, OSMANLI BAŞKENTİ
BURSA'NIN EN GÖRKEMLİ
ESERİ...**

*BUILT BY YILDIRIM BAYEZİD, ULU (GREAT)
MOSQUE IS THE MOST MAGNIFICENT
STRUCTURE OF BURSA, THE
CAPITAL OF THE OTTOMAN...*

THE LARGEST OF THE ULU (GREAT) MOSQUES

The date of opening of Bursa Ulu (Great) Mosque, which was built by the fourth sultan of the Ottoman Empire Bayezid I between 1396-1400, is not known exactly. The inscription dated to 1399 on the pulpit door is considered to be the date when the mosque construction was completed.

Bursa Ulu (Great) Mosque, the largest of the great mosques in Turkey with its twenty domes placed on twelve legs, has the feature of “the largest mosque with the inner narthex place”.

A MILESTONE IN WOOD ENGRAVING

The pulpit (minber) of the mosque, which is the first of the multi-domed monumental structures in Ottoman history, is considered as a milestone in the transition from Seljuk engraving art to Ottoman engraving art. It is thought that the geometric compositions on the pulpit made with the Kündekari technique symbolize the sun, planets and galaxy system.

WALLS ADORNED WITH CALLIGRAPHY

Each of clocks, candlesticks and Holy Qur'ans in the mosque, which have magnificent calligraphy masterpieces of Calligrapher Şefik Bey on the inner walls, are valued as a treasure. The black cover hung on a high place on the

east door side next to the imam room is the cover of the Kaaba door in 1517. It was gifted by Yavuz Sultan Selim.

It is thought that the fountain inside the mosque was built because of the Turks' interest in water.

WHAT IS KÜNDEKARI?

Kundekari is a technique that allows to obtain flat surfaces by means of simply intertwining of small wooden pieces cut in geometric shapes such as pentagons, hexagons, octagons and stars without the help of nails and glue.

1 Bursa Ulu Camii
Ulu (Great) Mosque

2 Ulu Camii Şadırvan
Ulu (Great) Mosque
Fountain

3 Ulu Camii Kündekari
Tekniği (Minber)
Ulu Mosque Kundekari
Technique (Mulbar)

“BURSA... SU SESLERİ LEDÜNNİ BİR RÜYA GİBİ” *“BURSA... WATER SOUNDS ARE LIKE A LEDÜNNİ DREAM”*

(* *Ledünni: Secret knowledge that Almighty Allah has given to some people he has chosen*).

UĞRUNA NİCE KASİDELER YAZILMIŞ, NİCE VAKIFLAR KURULMUŞ OLAN SU, ANADOLU’DA FİLİZLENEREK KOCA BİR ÇINARA DÖNÜŞEN VAKIF MEDENİYETİNDE ÇOK ÖZEL BİR YERE SAHİP. SUYUN TARİHTEKİ ÖNEMİNİ, NİCE ŞEHRENGİZLERE KONU OLAN BURSA ÖZELİNDE SİZLERLE PAYLAŞMAK İSTİYORUZ.

*WATER, ON WHICH MANY ELOGIES WERE WRITTEN AND MANY FOUNDATIONS WERE ESTABLISHED, HAS A VERY SPECIAL PLACE IN THE FOUNDATION CIVILIZATION, WHICH BEGAN TO DEVELOP IN ANATOLIA AND TURNED INTO A HUGE PLANE TREE. WE WOULD LIKE TO SHARE WITH YOU THE IMPORTANCE OF WATER IN HISTORY, IN ESPECIALLY TALK OF BURSA, WHICH WAS SUBJECT OF MANY SEHRENGİZS. (*Şehrengiz: The works that describe a city and its beauties in Divan literature).*

Bosna Çeşmesi / Bosnian Fountain

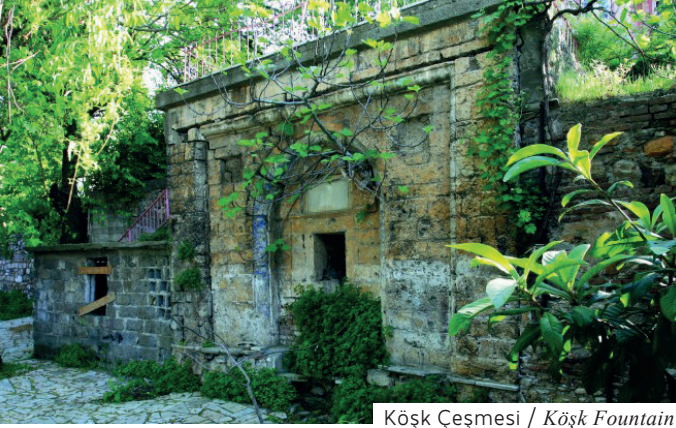
“Her canlıyı sudan yarattık” (Enbiya Suresi,30.Ayet)

Buz gibi pınarların doğduğu Uludağ’ın eteğindeki muhteşem görüntüsü, derelerinden çağlayan soğuk suları, kaplıcalarında şifa dağıtan sıcak su kaynaklarıyla Bursa, Evliya Çelebi’nin deyişiyle “sudan ibaret” bir kenttir. Kâinatın yaratılışındaki dört elementten biri olan hayat kaynağı su, tarih boyunca kurulan bütün medeniyetleri etrafında toplamış, her din ve kültürde farklı anlamlar ifade etmiştir.

İnsan Tabiatının Gereği: İyilik

Hem maddi hem de manevi hayatımızda vazgeçilmez bir role sahip olan su, kültür ve sanat eserlerinin meydana getirilmesinde, karşılıksız ve kesintisiz iyiliğin kurumsallaşmış hali olan vakıfların oluşumunda başlıca etkenlerden biridir.

Karşılık beklemeden, yalnızca Allah’ın rızasını kazanmayı amaçlayan vakıfların ortaya çıkmasında, Türk-İslam toplumunda aziz sayılan suyun ön planda tutulduğu

Köşk Çeşmesi / Köşk Fountain

Bursa Uludağ / Uludağ

görülmektedir. Anadolu'da vakıf medeniyetinin zirveye ulaştığı Osmanlı dönemi, aynı zamanda "su medeniyeti" olarak anılmaktadır.

Türk İslam kültürünün muazzam bir parçası olan su, devlet adamları ve halk açısından hayrat yarışına girilen bir alan haline gelmiştir. Kurulan her bir vakıfla halkın ihtiyaçları karşılanmış, iyilik yapmak teşvik edilmiş, dini emirleri yerine getirilmenin huzuru baş tacı edilmiştir. Osmanlı devlet adamları vakıflar kurmuş, valide sultanlar çeşme ve sebiller yaptırmıştır. İnsanlara ve hayvanlara soğuk sular içirebilmek için nice ilginç vakıflar kurulmuştur.

Bursa'nın Dillere Destan Çeşmeleri ve Hamamları

Osmanlı'nın ilk dönemlerinde başkentlik yapan Bursa, özellikle mimarîsi, külliyesi, müesseseleri ve vakıfları ile Anadolu coğrafyasının en önemli merkezlerinden biri olarak tesirini hissettiriyor.

Daha kuruluş yıllarından itibaren vakıf su yapılarının oluşmaya başladığı görülüyor.

Bursa fatihi Orhan Gazi, şehrin fethinin hemen ardından künkler döşeyerek halkın su ihtiyacını karşılıyor.

Şehirde kısa bir süre şeyhülislamık yapan Karaçelebizâde Abdülaziz Efendi'nin suyla ilgili 1654 tarihli vakfiyesine atıfla, Uludağ'da açtığı kaynağa "müftü suyu" deniliyor. Abdülaziz Efendi'nin, şehrin farklı mahallelerinde kırk çeşme, üç maksem, dört şadırvan, dört hamam ve üç havuz yaptırdığı, elli civarında çeşmeyi de onardığı biliniyor.

Ulu Camii'nin ortasındaki şadırvanın yapımı da Şeyhülislam'a bağlanırken Evliya Çelebi, 1640'lı yıllarda suyunu Uludağ'dan alan görkemli havuzun içinde alabalıkların yüzdüğünü yazıyor. Yine Ulu Camii'nin içerisindeki şadırvan, Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarında Türklerin suya olan ilgilerinin bir tezahürü olarak görülüyor.

Fransız gezgin Jean de Thévenot, 17. yüzyılda Anadolu'ya yaptığı ziyaret sonrası Bursa'dan bahsederken, Uludağ'dan sadece birkaç kilometre uzaklıkta olan şehirde suyun bolluğu karşısında duyduğu hayranlığı dile getirerek şöyle diyor:

"Su o kadar bol ki insanlar evlerine, hanlarına su getirebiliyor, abdest almak için kapla su taşımak zorunda kalmıyorlar, zira şehirde pek çok çeşme var."

Dışarıdan temin edilen suların kullanılması ve korunması için vakıflar kurulurken, su kaynaklarının bulunduğu alanlar imara kapatılarak korumaya alınıyor. Orhan Camii, Hüdavendigâr Camii, Yıldırım Camii, Yeşil Cami, Muradiye Camii, Emir Sultan Camii ve Ulu Camii'nin şadırvanlarından bugün bile bolca su akıyorsa, bunun sebebi vakıflar ve vakfiyelerdir.

BURSA'NIN VAKIF ÇEŞMELERİ VE HAMAMLARI

Darüssaade Ağası Çeşmesi

Emir Sultan Camii'nin köşesinde bulunan çeşmeyi 1743 yılında, aynı zamanda camiyi de onaran Darüssaade Ağası'nın yaptırdığı biliniyor.

Emir Sultan Çeşmesi

Emir Sultan Camii'nin avlusunda, batı merdiveninin altında bulunan çeşme, kitabesine göre 1851 yılında yaptırılıyor.

Alaaddin Camii Çeşmesi

1335 yılında yaptırılan caminin dış kapısının yanındaki büyük Osmanlı kemeri, altındaki anıtsal çınar ağacıyla birlikte hâlâ ayaktadır.

Muradiye Camii Çeşmesi

Muradiye Camii'nin güneyindeki bahçe kapısının hemen girişindeki avlu duvarında bulunan çeşme, bugün de gelen geçene suyunu cömertçe sunuyor.

Cıkcık (Girçık) Hamamı

Çekirge'de, Hüdavendigâr Camii yanında bulunan hamamın 14. yüzyılın sonunda yaptırıldığı biliniyor.

İncirli Hamamı

15. yüzyıl sonlarında inşa edilen hamam, günümüzde hâlâ ayakta duruyor ve hizmet veriyor.

SU İLE İLGİLİ İLGİNÇ VAKIFLAR

Hayvanlara Su İçiren Vakıf

Reşide Hatice Hanım Vakfı olarak 1812’de kurulan vakfın gelirinden ayrılan bin kuruşla, İstanbul’da ihtiyaç bulunan bir mahalde bir su kuyusu kazılıyor. Buraya bir mermer taban, bilezik ve tulumba inşa ediliyor. Tulumbanın yanına gelip geçenlerin abdest almaları için üç musluklu bir tekne konuluyor. Bu taş teknenin yanına ayrı bir tekne yapılarak hayvanların su içmesi sağlanıyor.

Sıcakta Sebillere Kar Suyu Koyan Vakıf

Ali Ağa bin Mahmud bin Hüseyin Ağa bin Mahmud’un kurduğu vakıf, her gün bir katır yükü kar satın alıp kasaba camisinin sebilhanesine döktürüyor. Böylece cami cemaati ve halk, sıcak günlerde buz gibi soğuk su içme imkanına kavuşuyor.

Yaz Günlerinde Soğuk Su Dağıtan Vakıf

1571 yılında İstanbul’da kurulan vakfın kurucusu Ataullah Efendi bin Şemseddin, vasiyetinde şöyle diyor:
“...Söz konusu yere bir sebil yapıla. Burada yaz mevsiminde buzlu veya karlı soğuk su bulundurula. Gelen geçen susuza vakfın aldığı bardaklarla Allah rızası için ikram edile...”

“We created every living thing from water”

With its magnificent view at the foots of Uludağ, where ice-cold springs rise and cold waters cascading from its streams, and hot springs that provide healing in its thermal springs, Bursa is a city “made of water” in Evliya Çelebi’s words.

The source of life, water, which is one of the four elements in the creation of the universe, has gathered all civilizations established throughout history around it and has expressed different meanings in every religion and culture.

Necessity of Human Nature: Goodness

Having an indispensable role in both our material and spiritual lives, water is one of the main factors in the creation of cultural and artistic works, and in the formation of foundations, which are the institutionalized form of disinterested and uninterrupted goodness.

It is seen that water, which is regarded as a sacred value

**“BURSA’DA ESKİ BİR CAMİ AVLUSU,
KÜÇÜK ŞADIRVANDA ŞAKIRDAYAN SU
SERİN HÜLYASIYLA ÇEŞMELERİNİN,
BAŞINDAYIM SANKİ BİR MUCİZENİN
SU SESİ VE KANAT ŞAKIRTISINDAN
BİLLUR BİR AVİZE BURSA’DA ZAMAN”**

A. Hamdi Tanpınar

*“AN OLD MOSQUE COURTYARD IN BURSA,
A RATTLING WATER IN A SMALL FOUNTAIN
WITHIN THE COOL DREAMS OF ITS FOUNTAINS,
I AS IF AM AT THE BEGINNING OF A MIRACLE
FROM THE SOUND OF WATER AND FLAPPINGS OF WINGS
A CRYSTAL CHANDELIER TIME IS IN BURSA*

A. Hamdi Tanpınar

in the Turkish-Islamic society, is given great importance in the emergence of foundations that aims only to win Almighty Allah’s approval with no thought of personal gain. The Ottoman period, when the foundation civilization reached its peak in Anatolia, is also known as the “water civilization”. Water, which is a tremendous part of Turkish-Islamic culture, has become an area where statesmen and the public entered in the charity race. With each foundation established, the needs of the people have been met, performing good deeds has been encouraged, and the peace of fulfilling religious orders has been treated with great respect. Ottoman statesmen established foundations, and mother sultans had fountains and public fountains built. Many interesting foundations have been established so that people and animals can drink cold water.

Legendary Fountains and Baths of Bursa

Bursa, which was the capital city in the early periods of the Ottoman Empire, makes its impact feel as one of the most important centers of the Anatolian geography, especially with its architecture, social complexes, institutions and foundations.

It is seen that foundation water structures have started to form since its foundation years.

Bursa conqueror Orhan Gazi met the water needs of the people by laying concrete pipes right after the conquest of the city.

Referring to the foundation certificate-charter dated 1654 written about water by Karaçelebizade Abdulaziz Efendi, who was a Shaykh al-Islam in the city for a short time, the spring opened by him in Uludağ is called “mufti water”.

It is known that Abdülaziz Efendi had forty fountains, three maksems, four fountains, four baths and three pools built in different quarters of the city, and repaired around fifty fountains.

Altıparmak Çeşmesi / Altıparmak Fountain

(*These are the water tanks that distribute the incoming water to the surrounding fountains and other places).

While it has been estimated that the fountain in the middle of the Ulu (Great) Mosque was constructed by Shaykh al-Islam, Evliya Çelebi writes that trouts were swimming in the magnificent pool that took its water from Uludağ in the 1640s. Again, the fountain inside the Ulu (Great) Mosque is seen as a manifestation of the Turks' interest in water in the early years of the Ottoman Empire.

When French traveler Jean de Thévenot talks about Bursa after his visit to Anatolia in the 17th century, He expresses his admiration for the abundance of water in the city, which is only a few kilometers away from Uludağ and he says:

“The water is so plentiful that people can bring water to their homes and inns, they do not have to carry a container of water for ablution, because there are many fountains in the city.”

While foundations are established for the use and protection of water supplied from outside, the areas where water resources are available are closed for development and taken under protection.

If there is still plenty of water flowing from the fountains of Orhan Mosque, Hüdavendigâr Mosque, Yıldırım Mosque, Yeşil Mosque, Muradiye Mosque, Emir Sultan Mosque and Ulu Mosque, it is because of foundations and endowments.

FOUNDATION FOUNTAINS AND BATHS OF BURSA

Darussaade Agha Fountain

It is known that the fountain located at the corner of Emir Sultan Mosque was built in 1743 by Darüssaade Agha, who also repaired the mosque.

Emir Sultan Fountain

The fountain, located in the courtyard of Emir Sultan Mosque, under the western staircase, was built in 1851 according to its inscription.

Alaaddin Mosque Fountain

The great Ottoman arch next to the outer door of the mosque, which was built in 1335, is still standing, with the monumental plane tree under it.

Muradiye Mosque Fountain

The fountain, located on the courtyard wall just at the entrance of the garden gate to the south of Muradiye Mosque, generously offers water to coming and going people today.

Cıkcık (Girçik) Bath

It is known that the bath located next to the Hüdavendigâr Mosque in Çekirge was built at the end of the 14th century.

İncirli Turkish Bath

The bath, which was built at the end of the 15th century, still stands and serves today.

MARVELOUS PIOUS FOUNDATIONS REGARDING WATER

Foundation for Animals to Drink Water

With a thousand kurus allocated from the income of the foundation, which was established in 1812 as the Reşide Hatice Hanım Foundation, water well is being dug in a needed area in Istanbul. A marble base, bracelet and pump are being built here. A basin with three taps is placed near the pump in order for incoming going people to perform ablution. A separate base is being built next to this stone basin, allowing the animals to drink water.

Foundation Putting Snow Water to the Public Fountains in Hot Weather

The foundation established by Ali Ağa bin Mahmud bin Hüseyin Ağa bin Mahmud bought a mule load of snow and poured it into the fountain house of the town mosque every day. Thus, the mosque community and the people have the opportunity to drink ice-cold water on hot days.

Foundation Distributing Cold Water in Summer Days

Ataullah Efendi bin Şemseddin, the founder of the foundation established in Istanbul in 1571, states the following statement in his will:

“...Build a fountain at the place in question. Have ice or snow cold water here in the summer season. For the sake of Allah, offer the thirsty incoming and going people with the glasses bought by the foundation...”

ECDADIMIZDAN YADİGÂR KALAN ESERLER *THE ARTIFACTS INHERITED FROM OUR ANCESTORS*

VAKIFLAR, OSMANLI'NIN İLK BAŞKENTİ OLAN BURSA'DA BUGÜN DE MEVCUT OLAN TARİHİ DOKUNUN 700 YIL SONRA DAHİ HİSSEDİLİR OLMASINDAKİ BAŞARININ EN ÖNEMLİ UNSURLARINDAN BİRİSİDİR.

THE FACT THAT THE HISTORICAL TEXTURE THAT IS STILL PRESENT IN BURSA, THE FIRST CAPITAL OF THE OTTOMAN EMPIRE, CAN BE FELT EVEN AFTER 700 YEARS IS A SUCCESS AND THE FOUNDATIONS ARE ONE OF THE MOST IMPORTANT ELEMENTS OF THIS SUCCESS

Başta Ulu Camii olmak üzere vakıf eserlerinin silüetlerini geçmişteki özgün görüntüsüne kavuşturma çalışmasında etkin bir rol oynamak sizin için nasıl bir anlam ifade ediyor?

Anıt niteliğine sahip vakıf eserleri şehrin kimliğini ortaya koyan nadide yapılarıdır. Şehrin kimliğini korumak ve sonraki nesillere aktarmak konusunda yapmamız gereken, bu eserleri özgün hâlleri ile muhafaza etmektir. Bursa Büyükşehir Belediyesi olarak vakıf eserlerimizi her zaman koruduk ve korumaya devam edeceğiz.

Ecdadımızdan yadigâr kalan bu eserleri geleceğe

taşımak bizim asli görevlerimizdendir. Osmanlı'nın kuruluş döneminde inşa ettiği eserleri görebileceğimiz Bursa'da bir hayli tarihî yapı mevcut. Bunları da aslına riayet ederek yarınlara taşımak gerekmektedir. Zira Bursa olarak zengin bir somut ve somut olmayan kültür hazinesine sahibiz.

Vakıf kavramını nasıl tanımlarsınız?

Vakıflar, Osmanlı'nın ilk başkenti olan Bursa'da bugün de mevcut olan tarihî dokunun 700 yıl sonra dahi hissedilir olmasındaki başarının en önemli unsurlarından birisidir. Vakıf sistemi, kuruluş özelliği itibarıyla de pek çok işletmenin, tamir ve muhafazası ile

şehir içinde ve civar kasaba ve köylerde tesislerin idaresi ile görevlidir.

Kuruluştan itibaren tutulmaya başlanan sistemin kayıtları, bugün dahi tarihî verilerin birincil kaynağı olarak kullanılmaktadır. Bu da hem sistemin hem de sistemle birlikte gelişen şehir hafızasının oluşturulması ve korunması için önemlidir.

Vakıfların hayır ve yardımlaşma temeli üzerine bina edildiğini de hatırla tutmamız gerekiyor. Sosyal devlet anlayışının en somut göstergesi bizim vakıf geleneğimizdir.

Vakıf eserlerini korumak adına belediyelere nasıl bir iş düşünüyor?

Vakıf eserleri, Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bağlı yapılardır. Belediyeler ise Vakıflar Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak gerek protokollerle gerekse yazışmalarla vakıf eserlerinin korunması, restorasyonu, ihyası, kayıp olanların ortaya çıkartılması gibi konularda paydaştır.

Örneğin Bursa'da Sultan Külliyesi'nin tanıtımı, güvenliği, korunması, onarımı Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Büyükşehir Belediyesi arasında yapılan anlaşmalarla sağlanmaktadır. Eş güdüm ve ortak akıl ile şehrimizdeki tarihî eserlerin korunması ve tanınması daha kolay oluyor. Kurumlar arası iş birliğinin önemini burada da görüyoruz.

Vakıf eserlerine gösterdiğiniz hassasiyetten biraz bahsedebilir misiniz?

Malumunuz Bursa'da çok sayıda vakıf eseri bulunmaktadır. Özellikle şehrin merkezinde bu yoğunluğu daha çok hissedebilirsiniz. Aslında Bursa'da bir bölgedeki vakıf eserlerini onarmak ve ihya etmek o bölgenin kimliğini ve değerini de yeniden ön plana çıkarmak demektir.

Mesela Mevlevihâne'nin tekrar ihyası için gayret ediyoruz. Aslına uygun olarak insanların hizmetine sunmak için çabalıyoruz. Bu sayede bulunduğu çevreye de değer katacağını düşünüyoruz.

Bununla alakalı bir konuyu ifade etmek isterim. Bildiğiniz üzere bu yıl Süleyman Çelebi Hazretleri'nin vefatının 600. sene-i devriyesi. UNESCO ve TÜRKSOY tarafından anma etkinliklerine dâhil edildi. Biz de birçok etkinlik ile Süleyman Çelebi'yi ve Mevlid-i Şerif'i gündeme getirmeye çalışıyoruz.

Ben de ecdada ve tarihe olan hürmetimden dolayı üzerime düşeni yapıp Süleyman Çelebi Türbesi'nin bulunduğu arazideki konuttan ayrılmaya karar verdim. Hazırlıklarımıza devam ediyoruz. Süleyman Çelebi Türbesi'nin de olduğu 10 dönümlük bir alan

ANIT NİTELİĞİNE SAHİP VAKIF ESERLERİ ŞEHRİN KİMLİĞİNİ ORTAYA KOYAN NADİDE YAPILARDIR. ŞEHRİN KİMLİĞİNİ KORUMAK VE SONRAKİ NESİLLERE AKTARMAK KONUSUNDA YAPMAMIZ GEREKEN, BU ESERLERİ ÖZGÜN HÂLLERİ İLE MUHAFAZA ETMEKTİR.

FOUNDATION WORKS IN A MONUMENTAL NATURE ARE RARE STRUCTURES THAT REVEAL THE IDENTITY OF THE CITY. ALL WE HAVE TO DO TO PROTECT THE IDENTITY OF THE CITY AND HAND IT DOWN TO THE NEXT GENERATIONS IS TO PRESERVE THESE WORKS IN THEIR ORIGINAL FORM.

var. Buraya yapılacak olan külliye ile Bursa'ya yeni bir sosyal alan kazandırmış olacağız. Külliye yapımı için arkadaşlarımız proje üzerinde çalışıyorlar. Külliye bittiği vakit Bursalılar yeni bir kültür eserine kavuşacak.

Tarihî Hanlar Bölgesi'nde yaptığınız çalışmalarla gelecek nesiller için bir ufuk kapısı araladığınızı düşünüyor musunuz?

Kesinlikle ufuk açıcı olduğunu düşünüyorum. Kısaca ifade edeyim:

Tarihî Çarşı ve Hanlar Bölgesi'nde; 14 han, 1 bedesten, 13 açık çarşı, 7 üstü örtülü çarşı, 11 kapalı çarşı, 4 pazar alanı, 21 cami, 177 sivil mimarlık örneği yapı, 1 okul ve 3 türbe bulunduğunu hatırlatmak isterim. Yani tam anlamıyla bir açık hava müzesi.

Zaman içinde yaşanan göçler ve çarpık kentleşme ile tarihî dokunun zarar gördüğünü söyleyebilirim. Bu proje ile Bursa'nın kalbi konumunda olan Hanlar Bölgesi'nin eski kimliğine kavuşturularak yerli ve yabancı turistler için cazibe merkezi olmasını amaçlıyoruz.

Buradaki eserlerin tanınırlığının az olmasındaki en büyük sebep de çevrelerindeki binaların yapıların görünürlüğünü kapatmasıydı. Mesela Hanlar Bölgesi'nde kamulaştırma yaparak yıktığımız alanda İpek Han var. Girişi Ulu Camii Caddesi'nde olmasına karşın dükkânların arasında kaldığından algılanması çok zordu. Batı duvarı açıktı. Ama o da çevresindeki ve önündeki yüksek katlı veya kaçak yapılaşmalar yüzünden görünmüyor.

Bu çalışma ile tarihî eserlerin önündeki yapılar kaldırılarak kelimenin tam anlamıyla tarih ortaya çıkmış oldu. Devam eden aşamalarda onarımları ve meydanla bağlantısı da sağlanacak.

Bundan sonraki süreçte yapacağımız çalışmalarla bu bölgedeki eserlerin tanınırlığının artacağını düşünüyorum. Böylesine önemli bir değer korunması ve yaşatılması için ne gerekiyorsa yapıyoruz. Son söz olarak; Bursa'da tarihin gün yüzüne çıkması için canla başla çalışmaya devam ediyoruz.

Alınur Aktaş
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

What does it mean for you to play an active role in the effort to restore the silhouettes of foundation works, especially the Ulu Mosque, to their original appearance in the past?

Foundation works in a monumental nature are rare structures that reveal the identity of the city. All we have to do to protect the identity of the city and hand it down to the next generations is to preserve these works in their original form. As Bursa Metropolitan Municipality, we have always protected our foundation works and will continue to protect them.

It is our primary duty to carry these artifacts, which are inherited from our ancestors, to the future. There are many historical buildings in Bursa, where we can see the works built by the Ottoman Empire during its foundation period. It is necessary to carry them into the future by respecting their originality. Because as Bursa, we have a rich tangible and intangible cultural treasure.

How would you define the concept of foundation?

The fact that the historical texture that is still present in Bursa, the first capital of the Ottoman Empire, can be felt even after 700 years is a success and the Foundations are one of the most important elements of this success. The foundation system, due to its establishment purpose, is responsible for the repair and maintenance of many enterprises and the administration of facilities in the city and in the surrounding towns and villages.

The records of the system, which started to be kept since its establishment, are used as the primary source of historical data even today. This is important for the creation and preservation of both the system and the city's memory that develops with the system.

We should also keep in mind that foundations are built on the foundation of charity and assistance. The most concrete indicator of the social state understanding is our foundation tradition.

What kind of duties do municipalities undertake to protect foundation works?

Foundation works are structures affiliated to the Directorate General of Foundations. On the other hand, Municipalities are stakeholders working in conjunction with Directorate General of Foundations regarding the matters such as the protection, restoration, revival of foundation works, and uncovering the lost ones, both through protocols and correspondences.

For example, the promotion, safety, protection and repair of the Sultan Complexes (Külliye) in Bursa are provided through the agreements concluded between the Directorate General of Foundations and the Metropolitan Municipality.

BURSA'DA TARİHİN GÜN YÜZÜNE ÇIKMASI İÇİN CANLA BAŞLA ÇALIŞMAYA DEVAM EDİYORUZ.

*WE CONTINUE TO WORK HEARTILY TO
BRING HISTORY TO THE LIGHT IN BURSA.*

With coordination and common sense, it becomes easier to protect and recognize the historical monuments in our city. At this point, we understand how important inter-institutional cooperation is.

Can you talk a little bit about the sensitivity you show to foundation works?

As you know, there are many foundation works in Bursa. Especially in the center of the city, you can feel this density more. In fact, repairing and restoring the foundation works in a region in Bursa means to bring the identity and value of that region into the forefront again.

For example, we show a maximum effort to revive the Mevlevihane. We try hard to present it to the service of people in accordance with its originality. In this way, we think that it will add value to the environment in which it is located.

I would like to express a point related to this issue. As you know, this year is the 600th anniversary of the death of Süleyman Çelebi. It was included in the commemoration events by UNESCO and TURKSOY. We also try to bring Süleyman Çelebi and Mevlid-i Şerif (a work that tells about the night when our beloved prophet was born, highlights his superior qualities and praises him) on the agenda with many activities.

Because of my respect for our ancestors and our history, as a responsible person in this matter I decided to leave the residence on the land where Süleyman Çelebi Tomb is located. We continue our preparations. There is an area of 10 decars where the Süleyman Çelebi Tomb is located. With the social complex to be built here, we will bring a new social space in Bursa. Our friends are working on the project for the construction of the social complex. When the social complex is completed, the people of Bursa will have a new cultural work.

Do you think you have widened a new horizon door for future generations with your works performed by you in the Historical Inns District?

I think these studies are definitely eye-opening. Let me express it briefly:

In the Historical Bazaar and Inns Area; I would like to remind you that there are 14 inns, 1 covered Turkish bazaar, 13 open bazaars, 7 covered markets, 11 covered bazaars, 4 market areas, 21 mosques, 177 structures which are civil architecture examples, 1 school and 3 tombs. In other words, it is literally an open-air museum.

I can say that the historical texture has been damaged over time due to the migrations and unplanned urbanization.

Through this project, we aim to restore the Inns Region, which is the heart of Bursa, to its former identity and to become a center of attraction for domestic and foreign tourists.

The biggest reason why the historical works here were less known was that the surrounding buildings obscured the visibility of the structures. For example, there is İpek Inn in the area that we demolished by making expropriation in the Inns Region. Although its entrance was on Ulu Mosque Street, it was very difficult to detect it since it was among the shops. The west wall was open. But it is not visible because of the high-rise or illegal constructions around and in front of it.

Thanks to this study, the buildings in front of historical monuments were removed and history literally emerged. In the following stages, their repairs and connection with the square will also be provided. I think that recognizability of historical works in this region will increase more thanks to the works we will do in the future.

As a final word, we continue to work heartily to bring history to the light in Bursa.

*Alinur Aktaş
Bursa Metropolitan Municipality Mayor*

Ömer Tuğrul İNANÇER

BİZİM MÜZİĞİMİZ USTADAN ÖĞRENİLİR

OUR MUSIC IS LEARNED FROM THE MASTER

HOCALARIMDAN EMİN ONGAN “NOTADA MÜZİK YAZMAZ” DERDİ. ESERLERİ HOCADAN DİNLEYEREK ÖĞRENİRDİK. BU TAVRIN KAYBOLMAMASI İÇİN BUNU GÜNÜMÜZE İNTİKAL ETTİRMIŞ HOCALARDAN İSTİFADE İLE ESERLER MEŞK EDEREK MUHAFAZA ETMEK LAZIMDIR.

EMİN ONGAN, ONE OF MY INSTRUCTORS, USED TO SAY THAT “MUSIC DOES NOT WRITE IN NOTES”. WE LEARNED THE WORKS BY LISTENING TO THE MASTER. IN ORDER FOR THIS ATTITUDE NOT TO BE LOST, IT IS NECESSARY TO PRESERVE IT BY PRACTICING THE WORKS WITH THE HELP OF THE INSTRUCTORS WHO HAVE TRANSFERRED IT TO THE PRESENT DAY.

Tarihi Türk müziği her zaman ilginizi çekmiş miydi?

Ben hem hukukçu hem müzisyenim. Ankara Kocatepe Camii’nin Başmüezzinliğini yapmış olan Tahir Karagöz’den mûsikî dersleri aldım. Dedemin arkadaşı Bursa Yeşil Camii imamı Hâfız Kadri Efendi’den istifade ettim. Mesela geleneksel kabulü ile beraber İsfahan makamını ondan öğrendim. Mûsikî çocukluğumdan beri ilgimi çekiyordu, lise çağlarında Bursa Mûsikî Cemiyeti’nde, İstanbul’a üniversiteye geldiğimde de Üsküdar Mûsikî Cemiyeti’nde birikimimi arttırmaya çalıştım ve hâlâ öğrenmeye çalıştığım noktalar var. Bir hukukçu müzisyen olur mu? Doktorlar müzisyen oluyor ya. Mesela rahmetli Alâeddin Yavaşca, keza son dönemin en önemli nazariyatçılarından olan Suphi Ezgi doktordur. Resmi tahsil ile bu nevi sanatlarla ilgilenmenin doğrudan bağlantısı yoktur. Keza yine bir

âmâ olan Âşık Veysel’in de okuması yazması yoktu ama onun gibi şiir söyleyen, deyiş söyleyen, çalan kimse yok.

Türkiye geneline bakıldığında tasavvuf musikisi ve folkloru sizce yaşamaya devam ediyor mu?

Hakikatte etmiyor. Tasavvuf müziği tabiri de zamanın getirdiği bir mecburiyettir. Hakikisi; cami mûsikîsi, tekke mûsikîsi olarak sınıflandırılmaz, izah edilir. Ayrıca dini ve ladini ayrımı da batı müziğinde olur, Türk müziğinde olmaz. Çünkü Türklerin inanış sistemi olan İslam’da din dışı bir şey yoktur. Dine uygunluk veya karşıtlık vardır. Dolayısıyla şarkı zannettiğimiz bir eserde “Severim her güzeli senden eserdir diyerek” denmiyor mu? Her eserin fail-i hakikisi Allah-ı zü’l-celâl değil mi? İşte bu Yunus Emre hazretlerinin “Yaradılanı severiz yaradandan ötürü” sözünün bir yansıması değil mi? Dini-ladini ayrımı yanlış olduğu kadar tekke ve cami mûsikîsinin

ayrımı da yanlıştır. Camide okunan tekkede de okunur, tekkede okunan camide de okunur. Hakikate en yakın olan tasavvuf folkloru Mevlevi ayinleri olarak devam etmekte. Folklor demek de fevkalade yanlıştır. Folklor mahallilik manasını içerir. Halbuki Rumeli'de bir tekkede okunan ilâhî Irak'ta da okunur, Mısır'da, Cezayir'de de okunur. Hiç Türkçe bilmeyen pek çok derviş; Yunus Emre, Niyazi-i Mısri, Hazreti Hüdâî gibi zevat-ı kirâmın ilâhîlerini okurlar. Bazen o ilâhîleri kendi lisan ve müzikleri ile okurlar. Bu sebeple folklor demek doğru değildir. Pek çok tasavvufî mânâlar ve semboller içerir.

Bu geleneğin devamı için ne tür çalışmalar yapılabilir?

Bizim müziğimiz tavır müziğidir, ustadan öğrenilir. Hocalarımdan Emin Ongan "notada müzik yazmaz" derdi. Eserleri Hocadan dinleyerek öğrenirdik. Bu tavrın kaybolmaması için bunu günümüze intikal ettirmiş hocalardan istifade ile eserler meşk ederek muhafaza etmek lazımdır. Bir şarkıyı hızlı veya yavaş okumak, koro halinde okumak fasıl yapmak demek değildir. Fasilin, koronun ayrı tavırları vardır. Bu tavırların muhafazası için o ustaların okumalarının kayıt altına alınması lazımdır. Tespit çalışmaları hem eserler hem tavır için yapılması gereken çalışmalardır.

Vakfınızın kuruluş amacından ve çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Vakfımızda bu gayeye uygun çalışmalar yapılmaktadır. Büyüklerimizin bin bir zorlukla temin ettikleri ses kayıtları notaya alınmış ve alınmakta, yeni bestelere yol açsın diye bestelenmemiş güfteler ilgili musikişinaslarla paylaşılmakta, tavır kaybolmasın diye özellikle tavır sahiplerinden ders alınarak o tavrın devam ettirilmesi, yine özellikle eski el yazması eserlerden istifade ile tasavvuf ekollerinin ayinlerinin şekilleri tespit edilmekte, öğrenilmekte ve öğretilmekte ve bu tür çalışmalara devam edilmektedir.

Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Have you always been interested in historical Turkish music?

I am both a lawyer and a musician. I took music lessons from Tahir Karagöz, who was the Chief Muezzin (a person who recites the azan in the mosques) of Ankara Kocatepe Mosque. I benefited from my grandfather's friend, the imam (a person who leads the congregation in prayer and performs other religious duties) of Bursa Yeşil (Green) Mosque, Hafız Kadri Efendi. For example, I learned Isfahan maqam from him, along with its traditional acceptance. Music had interested me since my childhood, I tried to increase my knowledge at Bursa Music Society when I was going to the high school, and at Üsküdar Music Society when I came to university in Istanbul, and there are

still many points I am trying to learn. Is it possible to a musician for a lawyer? But doctors can be musicians. For example, the late Alaeddin Yavaşca and Suphi Ezgi, one of the most important theorists of the last period, are doctors. There is no direct connection between formal education and dealing with this kind of arts. Likewise, Âşık Veysel, who was blind, could not read or write, but there is no one who reads poem and folk song or plays an instrument like him.

Do you think Sufi music and folklore continue to live?

As a matter of fact, it doesn't. The use of the term Sufi music is also an obligation found necessary by the conditions of that time. It is not classified as mosque music or lodge music, but it is explained. In addition, the religious and non-religious distinction occurs in western music, not in Turkish music. Because in Islam, which is the belief system of the Turks, there is nothing to be called as non-religious. There is either conformity or opposition to religion. Therefore, isn't it said in a work that we think is a song, "I love every beautiful thing, saying it is your work"? Isn't the true creator of every work is of Allah-ı zü'l-celâl (one of the 99 names of Allah)? The distinction between religious and non-religious is wrong as well as the distinction between lodge and mosque music is wrong. The thing that is read in the mosque is also read in the lodge, and the thing that is read in the lodge is also read in the mosque. The Sufi folklore that is closest to the truth continues as Mevlevi rituals. Using the term folks is also extremely wrong. Folklore means to be local. However, the divine recited in a lodge in Rumelia is also sung in Iraq, Egypt and Algeria.

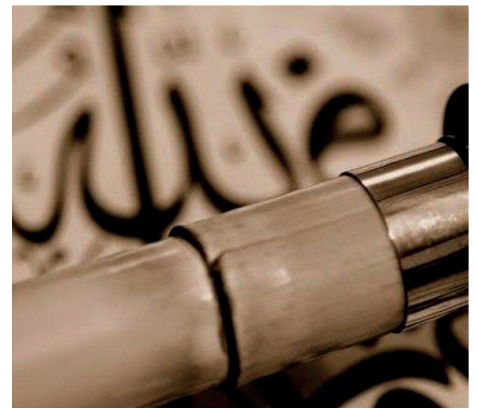
What kind of works can be done to continue this tradition?

Our music is attitude music, learned from the master. Emin Ongan, one of my instructors, used to say that "music does not write in notes". We learned the works by listening to the Master. In order for this attitude not to be lost, it is necessary to preserve it by practicing the works with the help of the instructors who have transferred it to the present day. Reading a song fast or slow, reading it in chorus does not mean making a fasıl (a form of performance in Turkish music. It is performed by a choir accompanied by various instruments). The fasıl and the choir have different attitudes. In order to preserve these attitudes, it is necessary to record the readings of those masters. Detection activities consist of studies that need to be done for both works and attitude.

Can you tell us about the purpose of establishment of your foundation and your works?

The sound recordings that our elders provided with great difficulty were notated and the lyrics that were not composed to lead to new compositions are shared with the relevant musicians and that attitude is continued to ensure that the attitude loses, especially by taking lessons from the owners of the attitude, again, especially with the help of old manuscripts, the forms of the rites of Sufi schools are determined, learned and taught, and such studies are continued.

Thank you for taking the time with us.

UFKUN, GÖRSELLİĞİN VE TARİHİN KOKUSU BEZEMELER

*THE SMELL OF THE HORIZON,
VISUALITY AND HISTORY:
ORNAMENTS*

Gönül AKDENİZ

MUAZZAM VE MÜKEMMEL ODALARDA YER ALAN OSMANLI ÇİNİ BEZEMELERİ VE KALEM İŞİ BEZEMELERİNİ GÜN YÜZÜNE ÇIKARMAK, DOKUNMAK, UYGULAMALARINA İZ BIRAKMAK HEYECAN VERİCİ BİR SÜREÇ.

IT IS AN EXCITING PROCESS TO UNLOVE, TOUCH, AND LEAVING MARKETS OF THEIR APPLICATIONS TO THE OTTOMAN TILE DECORATIONS AND CUSTOM DECORATIVES IN MASSIVE AND PERFECT ROOMS.

Osmanlı mimarisini incelediğimizde erken dönemlerden beri kalemişinin kullanıldığını görüyoruz. Siz bu bezeme ve süsleme türüne nasıl ilgi duydunuz?

2006-2007 yıllarında lisans bitirme tezim adı altında 'Topkapı Sarayı Mutfak Duvarı Çinilerinin Günümüze Uyarlanması' konulu tez hazırladım. Bir yıl süreli Topkapı Sarayı'nda araştırmalar yaptım. Topkapı Sarayı içerisindeki Anıtlar Kurulunu sık sık ziyaret ederdim. Gittiğimizde birden fazla restorasyonu yapılan bölümleri görme olanağına sahip oldum. Restorasyon Bölümü ve Güzel Sanatlar Fakültesinden mezun olmuş ekip arkadaşların neler yaptığını görme fırsatı buldum. Teknik anlamda çok şeyler öğrenilebilecek bir iş olduğunu düşündüm; ufkunun, görseelliğinin, tarihin kokusunun etkilediğini

ve iş sahasının çeşitli sektörlere yayılabildiğini görünce, "Ben de bu işi yapabilirim." dedim.

Etkilendiğiniz ve size ilham olan bir eser var mı?

2007-2009 tarihinde Yeşil Türbe Restorasyon çalışmasında bulunmam, bana hayatımı yönlendiren ve birçok kazanım sağlayan kendimi geliştirmem açısından, tüm teknik bilgilerimi burada birebir uygulayarak görmem benim için büyük bir şanstı. Teorik eğitim ile saha (uygulama) çok farklıydı. Desen ve renk bilgisine sahip olmak restorasyonun en önemli altyapısıdır. Osmanlı dönemi o kadar güzel süsleme ve bezemelerle bütünlük sağlamış ve renk görseelliği yaşatmış ki; her bezeme ve süslemenin kendine ait hikâyesi olmuş, duvarlara işlenerek müthiş sanat eserleri ortaya çıkmıştır. Çini restorasyonu, altın varak, kalem işi bezemeleri, mermer oyma tekniğini ve proje hazırlama aşamalarını Yeşil Türbe restorasyon uygulamasında yer alarak birebir pekiştirmiş oldum. Çalışma dönemim de elbette ki 50'den fazla eserin, Bursa içi ve dışında kalan bölgelerde; cami, hamam, klise, ahşap konak vb. tarihi yapılarda kalemişi projelerini, tekniklerine uygun uygulama çalışmalarında yer aldım. Benim için Yeşil Türbe, restorasyonuyla beni bütünleyen, güçlendiren ve eğitimime katkı sağlayan tek yer olmuştur.

Kalemişi yaparken nasıl bir teknik kullanıyorsunuz?

Açıklık getirmek isterim ki proje hazırlama aşamalarında kâğıt üzerine uygulanan kalemişi süslemelerin boyanması görselliktir. Tabii ki Restorasyon uygulamalarındaki beden duvarlarına, ahşaba, mermer yüzeye uygulanan teknikler farklılık gösterir. Dokusu ve renk bütünlüğü açısından, mermer üzeri, ahşap üzeri ve nefaset sıva üzerinde kalemişi süslemelerinin orijinal haline yakınlık olarak (toz boya) ile kalemişi ihyası yapılmaktadır. Genel olarak kalemişleri süslemeleri toprak boya (toz boya) ile desen bütünlüğü ve ihyası yapılır. Ahşap üzeri (lake ve Edirnekari), sıva üzeri kalemişi, bez üzeri kalem işi, mermer üzeri kalem işi ve taş üzeri kalemişi teknikleri mevcuttur. Hepsinin uygulama alanları restorasyon imalatlarına göre farklılık göstermektedir. Özellikle iyi bir gözlemci olmak, bitmiş ambiyansını görmek en önemli tekniktir. Kalemişlerinde olabilen tekniklerin hepsini, bulunduğum restorasyon çalışmalarında uyguladım, uygulattım.

Çalışmaktan en çok zevk aldığınız eser hangisi oldu?

Ana dalım olduğundan çini restorasyonu benim için en başta gelmektedir. Altyapı hazırlığı; çamurdan imal edilip, döküm kalıp işi üretimi yöntemiyle elde edilen çini karoların diğer adı ile Bisküvi karolarının, desen çizimlerini basıp ve renklendirilmesi tamamlandıktan sonra, 900-950 derecede sırlaması yapıp, ortaya çıkan Yeşil Türbe bordür karolarının ellerimle çini üretimini yapmam hem maddi hem manevi değer taşıyan tek yerdir. Geçmiş kaybolan yapıları vesile olup, can vermek, tekrar eskiye uygun hitap ettirmek ise en güzeldir. Eski eserlerimizi korumalı ve onlara zarar vermemeliyiz. Bu güzel etkinliğe beni de dâhil ettiğiniz size çok teşekkür ederim. Saygılarımla...

When we examine Ottoman architecture, we see that wall decorations art has been used since early times. How did you become interested in this type of decoration and ornament?

Between 2006-2007, I prepared a thesis regarding 'Adaptation of Topkapı Palace Kitchen Wall Tiles to Today' under the title of my undergraduate thesis. I made researches continuously in Topkapı Palace during a year. I used to visit the Board of Monuments in Topkapı Palace often. When we went, I had the opportunity to see the sections that were restored more than once. I found the opportunity to see the works of teammates who graduated from the Department of Restoration and the Faculty of Fine Arts were doing. I thought that

there were a lot of things to be learned technically. When I see that its horizon, smell and visuality, the smell of history impact it and that the business field can spread to various sectors, I said that I can achieve this job, too.

Is there a work that has influenced and inspired you?

It was a great chance for me to be involved in the Green Tomb (Yeşil Türbe) Restoration work and to see all my technical knowledge by means of applying them here in terms of improving myself which has guided my life and provided me with many gains in 2007-2009. The theoretical training and the field (practice) were very different. Having knowledge of patterns and colors is the most important infrastructure of restoration. The Ottoman period provided integrity and created a color visuality by using the ornaments and decorations so perfectly and as a result of this, each decoration and ornament has its own story and wonderful works of art have emerged by embroidering them on the walls. I have fully consolidated the tile restoration work, the art of ornamentation with gold leaf and wall decorations (kalemişi) art, the marble carving technique and the project preparation stages, taking part in the restoration practice of Green Tomb (Yeşil Türbe). During my working period, of course, I participated in the implementation works of the wall painting (kalemişi) projects of more than 50 historical works in accordance with their techniques in the mosques, baths, churches, wooden mansions and similar historical buildings in Bursa and outside of the province. For me, it has been the sole factor that complements and strengthens me and contributes to my education to take part in the restoration of the Green Tomb (Yeşil Türbe).

What kind of technique do you use when doing wall decorations (kalemişi)?

I would like to clarify that painting the wall decorations applied on the paper at the stages of the project preparation creates a visuality. Of course, the techniques applied to the main walls, wood and marble surface in restoration applications differ from each other. In terms of texture and color integrity, the wall decorations on marble, wood and nefaset plaster (finish fine plaster) are revived by (powder paint) to provide similarity with the original state of the wall decorations . In general, the pattern integrity and revival of wall decorations are carried out by earth paint (powder paint). There are techniques such as hand-drawn ornament on wood (lacquer and Edirnekari) (a kind of ornament art), wall decorations on plaster, wall decorations (kalemişi) on cloth, wall decorations on marble and wall decorations on stone. The application areas of all of them show difference according to their restoration productions. Especially being a good observer and perceiving the finished ambiance is the most important technique. I applied all the techniques that can be used in wall decorations arts and I had them applied in the restoration works I was involved in.

Which was the work you enjoy the most when you are working on it?

Tile restoration, which is my main branch, takes place on the top for me. As the substructure preparation, after the pattern drawings of ceramic tiles, also known as (Biscuit) tiles, produced from mud and obtained by casting mold work production method are printed, colored and glazed at 900-950 degrees, it is sole factor that has both material and moral value for me to make the tile production of the Green Tomb (Yeşil Türbe) border tiles with my own hands. It is the best thing to give life to buildings whose past has been lost, and restore them to their old states. We should protect our old works and not harm them. Thank you very much for including me in this beautiful event. Best regards...

“İNSANLARIN EN HAYIRLISI, İNSANLARA EN FAYDALI OLANIDIR”

*“THE BEST HUMAN IS THE MOST BENEFICIAL TO
HUMANBEINGS”*

BURSA’MIZIN HAYIRSEVER İNSANLARI
SENELERDİR VAKFIMIZA MADDİ VE
MANEVİ YARDIMLARDA BULUNMUŞ,
HİZMET KERVANINA KATILMIŞ, VAKFIMIZI
GÜÇLENDİREREK BUGÜNE TAŞIMIŞLARDIR.

*THE PHILANTHROPIC PEOPLE OF OUR BURSA HAVE
HELPED OUR FOUNDATION FINANCIAL AND MATERIAL
FOR YEARS, JOIN THE CARAVAN OF SERVICE, AND
STRENGTHEN OUR FOUNDATION TO THE PRESENT.*

Somuncu Baba Vakfı’nı biraz anlatabilir misiniz?

Vakfımız, şehrimizin manevi mimarlarından Somuncu Baba (Hamiduddin-i Aksarayı) hazretlerinin hatırasını yaşatmak ve bu vesile ile dar gelirli insanların ihtiyaçlarının giderilmesine yardımcı olmak düşüncesiyle 1991’de kurulmuştur.

Resul-i Ekrem Efendimiz (sav.) “İnsanların en hayırlısı, insanlara en fazla faydalı olanıdır.” buyuruyor. Bunun müjdesine erebilmek, insanların en hayırlıları arasına girebilmek için, Bursa’mızın hayırsever insanları senelerdir vakfımıza maddi ve manevi yardımlarda bulunmuş, hizmet kervanına katılmış, vakfımızı güçlendirerek bugüne taşımışlardır.

Faaliyetlerinizden bahsedebilir misiniz?

Gayemiz; yüzlerce yıldan beri Bursa’mızın mutena semtlerine adını vermiş, camisi, türbesi, imareti ve

müştemilatı ile şehrin tabii yapısı içinde tarihi açıdan zengin özelliklere sahip Emir Buhari, Şeyh Hamidüddin Aksarayı (Somuncu Baba) ve İsmail Hakkı Bursavi gibi zatların adını taşıyan tarihi yapıları korumak, onarmak, işlerini vakıf senedine uygun olarak yürütmeyi temin etmek, bunun için resmi ve özel kuruluşlarla işbirliği yapmak.

Başta bu semtlerdeki fakir, kimsesiz ve bakıma muhtaç kimseler olmak üzere ihtiyaç sahiplerine aynı ve nakdi yardımlarda bulunmak. Vakfın imkanlarıyla fırın ve aşevi tesisiyle, muhtaçlara yemek ve ekmek dağıtmak ve yedirmek. Fakir ve bakıma muhtaç hastalar için muayene ve tedavi imkanları sağlamak, Fakir, kimsesiz, düşkün kimselerin ve çocukların barınabileceği huzurevleri tesis veya inşa edip işletmek, fakir çocuk ve gençler için sünnet ve evlenme cemiyetleri düzenlemek.

Fakir ve ihtiyaç sahibi kimselere imkanlar ölçüsünde sosyal yardımlar yapmaktır.

Kaç öğrenciye burs vererek başladınız ve bugün ulaştığınız sayı kaçtır?

Vakfımız 2000 yılından beri burs sağlamaktadır. 2021-2022 öğretim yılında yabancı uyruklu 17 erkek, 28 kız üniversite öğrencisi ile yabancı uyruklu 7 erkek, 9 kız lise öğrencisinin öğrencinin burs, iaa, ibade ve öğrenim harçları vakfımız tarafından karşılanmaktadır.

Gençlere yönelik diğer çalışmalarınızdan bahseder misiniz?

Vakfımız; ilmî kuruluşlarla işbirliği yaparak başta Emir Buhari, Üftade, Mahmud Hüdayi, İsmail Hakkı Bursevi ve Somuncu Baba olmak üzere diğer İslam büyükleri hakkında araştırmalar yapılmasını temin ve teşvik etmekte, bu tür çalışmalara her türlü maddi ve manevi destek sağlamakta, hazırlanan eserleri neşretmekte, bu konuda her türlü inceleme ve toplantıyı bizzat tertip veya teşvik etmekte, gerektiğinde neşriyat faaliyetlerini idame için müesseseler kurmaktadır.

Her yaştan öğrenim gören kabiliyetli ve muhtaç gençlere tahsil yapmalarını temin için imkanlar hazırlamakta, sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamakta, imkanlar ölçüsünde ihtiyaç sahipleri için ücretsiz olmak üzere yetkili makamların izni ile yurtlar, öğrenim merkezleri, orta dereceli okul veya yüksek öğrenime hazırlık kursları, biçki dikeş vb. gibi kurslar, Kur'an kursları açmakta, öğrencilerin bilgi ve görgülerini arttırarak onları ülkemize ve milletimize yaraşır hasletlerle donatmakta, maddi ve manevi yönden kusursuz yetiştirmek üzere burslar vermek, yarışmalar düzenlemekte, mükafatlar ihdas etmekte ve öğrenim kurumlarına yardımcı olmaktadır.

Yurt dışına eğitim, araştırma veya ihtisas için öğrenci göndermekte, master ve doktora yapanlara yurt içi ve yurt dışı bursu vermekte, kitap, dergi, fotokopi ve bunun gibi gerekli araştırma malzemelerini temin etmektedir.

Konferans, seminer, münazara, sohbet, panel gibi her türlü ilmi, dini, kültürel kapalı salon ve açık hava toplantıları tertip etmek. Yurt içi ve yurt dışı geziler düzenlemek, yaz ve kış kamp ve piknikleri tertip etmektedir.

Bilimsel kitaplar te'lif ve tercüme etmek, yayımlamak, yayınevi açmak, dergi, risale ve gazete çıkarmaktır.

Could you give some information to us about the Somuncu Baba Foundation?

Our foundation was established in 1991 with the idea of sustaining the memory of Somuncu Baba (Hamiduddin-i Aksarayi), one of the spiritual architects of our city, alive and in accordance with this purpose to help to meet the needs of low-income people.

Our Prophet (God's peace be upon him) enjoined, "The best of people is the one who is most beneficial to people." In order to reach the good news of this and to be among the best of people, the benevolent people of Bursa have provided financial and moral assistance to our foundation for years and joined the service train and brought it to present time by strengthening our foundation.

Can you talk about your activities?

Our aim can be expressed as follows: to protect the historical structures that have given their names to the outstanding districts of Bursa for hundreds of years and that have historically rich features within the natural structure of the city with its mosque, tomb, soup kitchen and outbuildings that bear the names of persons such as Emir Buhari, Şeyh Hamidüddin Aksarayi (Somuncu Baba) and İsmail Hakkı Bursavi, to ensure that the works are carried out in accordance with the deeds of the foundation, to cooperate with public and private institutions. For these purposes, we work to provide in-kind and cash aids to the needy, especially the poor, orphans and people in need of care living in these districts, to establish a bakery and soup kitchen with the resources of the foundation, and thus to distribute food and bread to the needy and to feed them, to provide examination and treatment facilities for poor and needy patients, to establish or build and operate nursing homes where the poor, orphans, impoverished persons and children can take shelter, to organize circumcision and marriage ceremonies for poor children and youth, to provide social assistance to poor and needy people within the bounds of possibility.

How many students did you initially give scholarships and what is the number you have reached today?

Our foundation has been providing scholarships since 2000. In the 2021-2022 academic year; the scholarship, food and accommodation expenses and tuition fees of 17 foreign national male and 28 foreign national female university students and 7 foreign national male and 9 foreign national female high school students are covered by our foundation.

Can you tell us about your other works for young people?

Our foundation, in cooperation with scientific institutions, provides and encourages to make researches about other Islamic elders, especially Emir Buhari, Üftade, Mahmud Hüdayi, İsmail Hakkı Bursevi and Somuncu Baba and provides all kinds of material and moral support to such studies, and publishes the works prepared in this regard and organizes or encourages all kinds of researches and meetings and, when necessary, establishes institutions to continue its publishing activities.

It prepares opportunities for talented and needy young people of all ages to receive education, ensures that their health needs are met, opens dormitories, learning centres, secondary school or higher education preparatory courses, tailoring courses and Qur'an courses within the bounds of possibility based on the permission of the competent authorities and free of charge, increases the knowledge and good manners of students, equips them with qualities befitting our country and our nation, gives scholarships to raise them morally and materially, organizes competitions, gives them prizes and helps educational institutions.

It sends students abroad for education, research or specialization, provides domestic and international scholarships to master and doctoral students, and provides necessary research materials such as books, magazines, photocopies and so on.

It organizes all kinds of scientific, religious, cultural indoor and outdoor meetings such as conferences, seminars, debates, conversations, panels. It organizes domestic and international trips, summer and winter camps and picnics.

It writes and translates scientific books, publishes them, opens a publishing house, publishes magazines, epistles and newspapers.

HEMEN ŞİMDİ İSTEDİĞİNİZ YERDEN
KISA SÜREDE
VAKIF KATILIMLI OLABİLİRSİNİZ

ŞUBEYE GİTMEDEN VAKIF KATILIM MÜŞTERİSİ OLMAK ÇOK KOLAY

*IT IS VERY EASY TO BECOME A VAKIF KATILIM
CUSTOMER WITHOUT GOING TO THE BRANCH*

VAKIF KATILIM, "UZAKTAN MÜŞTERİ
EDİNİMİ" HİZMETİ SAYESİNDE DİLEYEN
HERKESE ŞUBEYE GİTMEDEN, BULUNDUĞU
NOKTADAN GÖRÜNTÜLÜ GÖRÜŞME
YOLUYLA VAKIF KATILIM MÜŞTERİSİ
OLABİLME İMKANI TANIYOR.

*THANKS TO ITS "REMOTE CUSTOMER
ACQUISITION" SERVICE, VAKIF KATILIM
ALLOWS ANYONE WHO WISHES TO BECOME
A VAKIF KATILIM CUSTOMER VIA VIDEO
TALK FROM THEIR CURRENT LOCATION,
WITHOUT GOING TO THE BRANCH.*

Uygulamadan faydalanmak isteyenlerin yeni T.C.
Kimlik Kartı ve akıllı telefon sahibi olmaları yeterli.
Vakıf Katılım Mobil Şube uygulaması üzerinden
"Müşteri ol" butonuna tıklanarak kolaylıkla başlatılan
süreç; müşteri adaylarının bilgilerinin doğrulanarak
canlılık testlerinin yapılmasının ardından gerekli

belgelerin dijital ortamda imzalanması ve son olarak
da Vakıf Katılım Müşteri İletişim Merkezi çalışanıyla
görüntülü görüşme yapılmasıyla hızla tamamlanıyor.
Bunun yanı sıra müşteriler Vakıf Katılım'ın katılma
hesaplarında TL'de 98/2, USD'da 75/25, EUR'da 65/35
avantajlı havuz paylaşım oranları ve hisse senedi alış

satış komisyonunda ise 10 binde 8 komisyon gibi önemli avantajlı fırsatlardan yararlanabilmekte.

Çelik: “Görevimiz müşterilerimizin hayatını kolaylaştırmak”

Vakıf Katılım Genel Müdürü Osman Çelik, Vakıf Katılım’ın sahip olduğu dinamik ve güçlü teknolojik alt yapısı sayesinde özellikle pandemi döneminde müşterilerinin tüm beklentilerini eksiksiz karşıladıklarını ifade etti. “Uzaktan müşteri edinimi” hizmetiyle de müşteri adaylarının şubeye gitmeden, diledikleri her yerden hızlı ve güvenli bir şekilde Vakıf Katılım müşterisi olmalarına imkan verdiklerini vurgulayan Çelik, “İnsanlar artık finansal işlemlerini vakit kaybetmeden, pratik ve etkin bir şekilde gerçekleştirmek, zamanını daha verimli kılmak istiyor. Bizim görevimiz de müşterilerimizin hayatını kolaylaştırmak, diledikleri yerden istedikleri zaman bize ulaşmalarını sağlamak. Şimdiye kadar ortaya koyduğumuz çalışmalarımızla 7/24 müşterilerimizin yanında olduk, ihtiyaç duydukları kaynaklara hızlı ve efektif bir şekilde erişimlerini sağladık. Önümüzdeki dönemde de finansal işlemleri daha da kolaylaştıracak yenilikçi hizmetlere imza atmaya devam edeceğiz.” dedi.

“İNSANLAR ARTIK FİNANSAL İŞLEMLERİNİ VAKİT KAYBETMEDEN, PRATİK VE ETKİN BİR ŞEKİLDE GERÇEKLEŞTİRMEK, ZAMANINI DAHA VERİMLİ KILMAK İSTİYOR. BİZİM GÖREVİMİZ DE MÜŞTERİLERİMİZİN HAYATINI KOLAYLAŞTIRMAK, DİLEDİKLERİ YERDEN İSTEDİKLERİ ZAMAN BİZE ULAŞMALARINI SAĞLAMAK.

“NOW PEOPLE WANT TO PERFORM THEIR FINANCIAL TRANSACTIONS PRACTICALLY AND EFFECTIVELY, WITHOUT WASTING TIME, AND TO MAKE THEIR TIME MORE EFFICIENT. OUR DUTY IS TO MAKE OUR CUSTOMERS’ LIVES EASIER, TO ENABLE THEM TO REACH US WHENEVER THEY WANT FROM ANYWHERE.

For those who want to benefit from this application, it is enough to have a new T.R. Identity Card and a smart phone. The process, which is easily started by clicking the “Become a customer” button on the Vakıf Katılım Mobile Branch application, is being completed quickly by signing the necessary documents digitally and finally by making a video talk with the employee of Vakıf Katılım Customer Communication Centre after the information of the customer candidates is verified and their viability tests are carried out.

In addition the customers can benefit from advantageous opportunities such as pool sharing rates as 98/2 in TL, 75/25 in USD, 65/35 in EUR in participation accounts of Vakıf Katılım, they can also benefit from significant advantageous opportunities such as 8 in 10 thousand commission in stock certificate buying and selling commissions.

Çelik: “Our mission is to make our customers’ lives easier”

Osman Çelik, General Manager of Foundation Participation, stated that thanks to Vakıf Katılım’s dynamic and strong technological infrastructure, they fully met all the expectations of their customers, especially during the pandemic period. Emphasizing that with the “remote customer acquisition” service, they enable customer candidates to become Vakıf Katılım customers quickly and safely without going to the branch from anywhere they wish through the “remote customer acquisition” service, Çelik said, “Now people want to perform their financial transactions practically and effectively, without wasting time, and to make their time more efficient. Our duty is to make our customers’ lives easier, to enable them to reach us whenever they want from anywhere. With the work we have done so far, we have stood by our customers 7/24 and enabled them to access the resources they need quickly and effectively. In the coming period, we will continue to offer innovative services that will make financial transactions even easier.”

VAKIF KATILIM'DAN MASRAFSIZ BANKACILIK HİZMETİ

COST-FREE BANKING SERVICE FROM VAKIF KATILIM

MOBİL ŞUBE VE İNTERNET
ŞUBE KANALLARINDAN
HAVALE, EFT VE FAST
İŞLEMLERİNDE MASRAFSIZ
BANKACILIK HİZMETİ SUNAN
VAKIF KATILIM AYRICA, 20
BİNİ AŞKIN KAMU BANKASI
VE PTT ATM'LERİNDE
GERÇEKLEŞTİRİLEN PEK ÇOK
İŞLEM İÇİN DE HERHANGİ
BİR HESAP İŞLETİM ÜCRETİ
ALMIYOR.

*OFFERING COST-FREE
BANKING SERVICES FOR
MONEY TRANSFERS, EFT,
AND FAST TRANSACTIONS
THROUGH MOBILE
BRANCHES AND INTERNET
BRANCH CHANNELS, VAKIF
KATILIM ALSO DOES NOT
CHARGE ANY ACCOUNT
OPERATION FEES FOR
MANY TRANSACTIONS
PERFORMED AT MORE
THAN 20 THOUSAND PUBLIC
BANKS AND PTT ATMS.*

Dijitalleşmeyi her zaman odak
noktası olarak kabul eden
ve stratejilerini 'teknoloji ile
büyüme' vizyonu doğrultusunda
oluşturan Vakıf Katılım, Mobil

Şube ve İnternet Şube vasıtasıyla
müşterilerine sunduğu havale, EFT,
FAST hizmetlerinde herhangi bir
hesap işletim ücreti talep etmiyor,
masrafsız bankacılık anlayışıyla
faaliyetlerini yürütüyor.

20 bini aşkın kamu bankası ve PTT
ATM'si ücretsiz

Vakıf Katılım ayrıca, 20 bini aşkın
kamu bankası ve PTT ATM'lerinde
gerçekleştirilen; kredi kartıyla özel
cari hesabından para çekme, özel
cari hesabı bakiye sorma, özel cari
hesabına para yatırma, borç ödeme,
borç sorgulama, limit sorgulama,
banka kartıyla özel cari hesabına
para yatırma, kredi kartı borcu
ödeme, kredi kartı borcu sorgulama,
bakiye sorgulama ve hesaptan para
çekme için herhangi bir ücret kesintisi
yapmıyor.

"Müşterilerimizi bankacılık
masrafından kurtarıyoruz"

Konuyla ilgili açıklamada bulunan
Vakıf Katılım Genel Müdürü Osman
Çelik, "Kurulduğumuz günden bu
yana öncelikli görevimizin yüksek
müşteri memnuniyeti yakalamak
olduğu bilinciyle faaliyetlerimizi
sürdürüyoruz. Sunduğumuz
hizmetlerin hızlı, pratik ve güvenli
olmasının yanı sıra masrafsız olmasını
da önemsiyoruz. Bu kapsamda Mobil
Şube ve İnternet Şubemizde havale,
EFT ve FAST işlemleri başta olmak
üzere, 20 bini aşkın kamu bankası ve
PTT ATM'lerinde Kurumumuzla ilgili
gerçekleştirilen pek çok işlem için de
herhangi bir ücret ya da komisyon
almıyoruz. Bu ayrıcalıklı hizmetle
müşterilerimizi önemli bir bankacılık
masrafından kurtarıyor, işlemlerini
gönül rahatlığıyla yapmalarını
sağlıyoruz. Önümüzdeki dönemde
de sunacağımız efektif ve inovatif
çalışmalarla müşterilerimizin
beklentilerini karşılayacak,
ihtiyaçlarını giderecek hizmetlerimiz
devam edecek" dedi.

*Vakıf Katılım, which always considers
digitalization as its focal point and creates
its strategies by the vision of "growth with
technology", does not charge any account
maintenance fee for the money transfer, EFT
and FAST services offered to its customers
through the Mobile Branch and the Internet
Branch; carries out its activities with the
concept of cost-free banking.
More than 20 thousand public banks and
PTT ATMs are free of charge
Vakıf Katılım also does not deduct any fees
for withdrawing funds from the private
current account, private current account
balance inquiry, private current account
deposit, debt payment, debt inquiry, limit
inquiry, bank card deposit to private current
account, credit card debt payment, credit
card debt inquiry, balance inquiry and
withdrawing funds from the account with a
credit card, which are carried out at more
than 20 thousand public banks and PTT
ATMs.*

*"We keep our customers from the banking
expenses"*
*Osman Çelik, the General Manager of Vakıf
Katılım, said on the subject: "We have been
continuing our activities with the aware-
ness that our priority task since the day
we were founded has been to achieve high
customer satisfaction. We care about what
the services we provide are fast, practical,
safe, as well as cost-free. In this context,
we do not charge any fees or commissions
for many transactions performed in our
Institution at more than 20 thousand public
banks and PTT ATMs, especially money
transfers, EFT, and FAST transactions in
our Mobile Branch and Internet Branch.
With this privileged service, we keep our
customers from a significant banking expens
and enable them to make their transactions
with peace in mind. In the coming period,
our services that will meet the expectations
of our customers and meet their needs will
continue with the effective and innovative
work that we will offer".*

T.C.
VAKIFLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MEDENİYETİMİZ İÇİN FOR OUR CIVILIZATION

**VAKIF
KATILIM**

**FATİH
SULTAN
MEHMET**
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

KUVEYTÜRK
KATILIM BANKASI A.Ş.

TAKSİM INTERNATIONAL
GROUP HOTELS
★★★★★

VAKIF İNŞAAT
RESTORASYON VE TİCARET A.Ş.

1048 VAKIF ENERJİ

TİCARETTE OYUNUN KURALLARI DEĞİŞİYOR

Garantili Fon Transferi ile ticarete yepyeni bir dönem başlıyor.
İşletmelerimiz çekin, senedin çok ötesi GFT ile tanışıyor;
alacaklarını güvenceye alıp, parça parça farklı ödemelerde kullanabiliyor.
Siz de Vakıf Katılım'a gelin, oyunun kurallarını
hemen değiştirin. GFT sadece Vakıf Katılım'da.

TÜRKİYE'DE
BİR İLK

